

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Narodno in inserate sprejema upravnštvo v Katol. Tiskarni Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-nških ulicah št. 2, I, 17.

Izhajava vsak dan, izven nedele in praznike ob pol 6. uri popoldne.

Na pošti prejemnik:

za

celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
šetri » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

V upravnštvo prejemnik:

za

celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
šetri » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

Štev. 111.

V Ljubljani, v soboto, 16. maja 1903.

Letnik XXXI.

Ekscelenca baron Schwegel, kje si?

Stvar ni zamotana, o kateri bomo govorili. Jasna je in dognana za one, ki niso diplomati. Ali postala je zamotana in spadena vsled narodno-napredne diplomacije.

Gre se za baron Schweglovo pismo in za izjavo narodno-napredne stranke in nadsvetnika extra statum dr. Ferjančiča. — Za pristnost kraljevskega rokopa se je vršil srdit večletni boj, glede bar. Schwegla pisma menda ne bo treba tolikoletne borbe, ker so vsi prizadeti akterji v ti tragikomediji pri življenju in dobrem zdravju, le nekoliko indisponirani so.

Navajamo dokumente po kronološki vrsti.

„Slovenec“ je bil, kakor znano, objavil sledeče pismo:

Grimschitzhof, 19. August 1901.

Hochverehrter Herr!

Dem Wunsche der verehrten Herren Partheifreunde in Neumarkt entsprechend ist veranlasst worden, dass Murnik officiell zu Gunsten des Herrn Ferjančič zurück getreten ist und dass dieser für die nächste Gemeindevahl in Neumarkt die Stimmhaltung der Radikalen zugesagt hat. Damit sind die Bedingungen erfüllt worden, die wir als Gegenleistung für die Unterstützung des Ferjančič verlangt haben, und wir sind dadurch für die bevorstehende Landtagswahl gebunden.

Schwegel m. p.

Vsled objave tega pisma je bila napredna klika prišla ob glas. Še le dober teden nato je izlila nad nas celo morje psov in zabavljic.

To je bila ouvertura k napredni komediji iz peresa poglavarja. Kakor Cevs na Olimpu, tako je stresal iz svojega obilnega reservoirja svoj grom.

In slavni publikum se je spogledoval in kihal in smejal in mašil svoj nos in si šepetal: je že on, je že on, veliki gromovnik! . . . na produktih ga spoznamo!

In sledil je veliki krah . . . zategadelj!

To je bil smešni uvod.

Sledili pa so na pozornico resnejši obrazi in tako nam donša „Narod“ z dne 3. aprila letošnjega leta izjavo nadsvetnika dr. Ferjančiča, katera se glasi.

„To, kako me klerikalni listi v dotiko spravljajo s tržiški volitvami, me ne spravi iz ravnotežja; ležeče pa mi je na tem, da ne širijo narodno-napredni listi krivih nazorov. Tako čitam v članku „Prazno streljanje“ „Slov. Naroda“ od 28. marca 1903 med drugim: „In če je Ferjančič pri zadnji deželnozborski volitvi, ko je agitiral za svoj mandat, prigovarjal našim somišljenikom, da naj se v prepričanju med Gassnerjem in Goeckenom ne vrtajo, ni zakrivil s tem niti najmanjše pregrehe, ker je čisto in v vsakem oziru „tout mème chose“, ali vlada v Trzinu tirolska nemščina, ali pa nemščina iz rajha.“ Temu odstavku članka, ki sicer popolnoma resnično slika razmere, moram oporekati ter izjavljam, da nisem nikomur prigovarjal, kako naj postopa pri občinskih volitvah. . . .

Navaja se proti meni in tudi proti narodno-napredni stranki pismo bar. Schwegla. Proti narodno-napredni stranki popolnoma neopravičeno, ker se v pismu nanjo nič ne nanaša. Nič manj neopravičeno pa tudi proti meni. Če ima kdo kaj od mene samega pisane, naj pride s tem na dan, za to, kar drugi o meni pišejo, nisem odgovoren. A iskal sem priliko, da sem z bar. Schweglom zaradi pisma govoril in ga vprašal, kako je mogel o meni pisati, da sem zagotovil, — besedila nimam pred seboj — da se bode radikalna stranka volitve vzdržala pri občinskih volitvah, ko se vendar o teh volitvah nisva nikdar menila. Baron Schwegel je pritrdil, da ni nikdar z menoj govoril o tržiških volitvah, in se je začudil, ko sem mu navel, kaj je o meni zapisal. Zagotovil mi je tudi, da bode zahteval od gospoda Gassnerja pojasnila zaradi svojega pisma.

Če so tedaj nekateri napredni volilci obljubili se držati volitve, so to storili sami iz sebe, ne po mojem vplivu. In tako postopati jim je bilo jako olajšano, saj dobro vedo, da Goecken-Spendal-kaplanova stranka ni ne slovenska ne narodna.

Ljubljana, 2. aprila 1903.

Dr. Ferjančič.

To je izjava dr. Ferjančiča glede obdolžitve v barona Schwegla pismu.

Dne 4. aprila pa se je oglasil za junakom narodno-napredne zveze celi ensemble

z izjavo, ki se glede tržiških volitev sledeče glasi:

Izjava

„Glede letošnjih občinskih volitev v Trzinu pa se strankino vodstvo ni nič umešavalo in ni prevzelo nikake zaveze na korist kake nemške stranke.“

Za odbor narodno-napredne stranke: Dr. vit. Bleiweis Trsteniški, predsednik.

To so trije dokumenti, katere smo glede tržiških volitev s svoje polemiko spravili na dan.

Oglejmo pa si nekoliko, kako so si zaveznički med saboj navskriž.

Schweglovo pismo pravi: „po želji častitih gospodov pristašev stranke se je poskrbelo, da je Murnik oficijalno na korist gospodu Ferjančiču odstopil.“

V tem stavku pove baron Schwegel, da je nemška stranka pri narodno-napredni Tavčarjevi stranki posredovala, da je Murnik odstopil in bil postavljen za kandidata dr. Ferjančiča. Tega odstavka v pismu ni mogoče tolmačiti drugače, in zato je povsem opravičeno, da se to pismo spravlja v zvezo z narodno-napredno stranko. Ona postavlja in odstavlja kandidate po izvrševalnem odboru. Vodstvo je vršilo obravnave z baronom Schweglom in baron Schwegel je stavil za tevo tržiških nemških volilcev, da akceptirajo kandidato dr. Ferjančiča, in je stavil pogoje nemških volilcev.

Po besedilu pisma barona Schwegla je to dejstvo jasno kakor beli dan.

Vodstvo narodno-napredne stranke dejstva, da so se vršile obravnave glede kandidature Ferjančičeve med nemško in slovensko liberalno stranko, ne zanika v svoji gori navedeni izjavi; izrecno je pa tudi ne priznava. Kar izogne se temu dejstvu v „izjavi“, kakor se potaji in potuhne utrujeni zajec v grmu.

Le dr. Ferjančič, exoffo-zagovornik svoje stranke, je toliko neroden, da v svoji izjavi piše doslovno: „Navaja se . . . tudi proti narodno-napredni stranki pismo barona Schwegla. Proti narodno-napredni stranki

popolnoma neopravičeno, ker se v pismu nanjo nič ne nanaša.“

Tako Ferjančič.

Zdaj prosimo, gospod nadsvetnik ekstra statum, da nam blagovolite razložiti, s kom je ekscelenca Schwegel konferiral, ko so postavljali Vašo koalicijsko kandidato v Trzinu?

Je-li morebiti Schwegel se pogajal z baronom Heinom ali celo z dr. Šusteršičem glede pogojev, pod katerimi on in nemška stranka akceptira narodno-napredno Vašo kandidato v Trzinu?

Govorite vendar določno, zakaj se vendar „nič ne nanaša“ na narodno-napredno stranko v Schweglovo pismo? — Menda vendar ni baron Schwegel namenoma in vedoma lagal, ko je zapisal tisti nesrečni stavek v svojem pismu? — To bi bilo od ekscelence tem grše, ker je protektor in dober političen prijatelj one ljubeznive narodno-napredne stranke.

O tem so jasni računi, da se je nemška stranka pogajala s slovensko liberalno ali narodno-napredno stranko glede deželnozborske kandidature v Trzinu. Tega dejstva ne spravi s sveta niti nerodno zanikanje v Ferjančičevi izjavi.

Ali drugo vprašanje je: Kateri so bili pogoji, da je nemška stranka akceptirala dr. Ferjančiča za „zvezinega“ kandidata?

Gospod baron Schwegel pove v svojem karakterističnem zlogu tako lepo in jasno, „da je ta (namreč dr. Ferjančič) obljubil, da se radikalci pri bližnjih občinskih volitvah v Trzinu vzdrže glasovanja.“

In naprej ekscelenca tudi tako lepo pove, da je ta obljuba bila tista točka, okoli katere so se vrtela pogajanja med nemškimi in slovenskimi zaveznički glede kandidature.

Kakor pismo kaže, je dr. Ferjančič obljubil, da bo gledal, da se glasovanja vzdrže naprednjaki pri volitvi vsaj v prvem razredu, kakor se je več časa splošno govorilo med velegermani v Trzinu. Baron Schwegel pa je pritiskal na sklenjeni pakt svoj pečat . . . „hiemit sind die Bedingungen erfüllt worden,

LISTEK.

Enkete.

Kmalu, kmalu bode uničen »klerikalni« zmaj, kajti liberalizem je prišel že v — špital. Katera modra in prebrisana glavica v liberalnem taboru je skuhala imenitno idejo, da bodejo liberalci najprej uničili grozno »klerikalno« zver, ako grejo v špital, to se ne ve natanko. Dobro bi pa bilo, ako bi se ohranilo potomcem ime tega znamenitega moža.

Kako se pa vede naš liberalizem v špitalu? V vse piskre kuks, za zdravniški hodi, nič mu ni všeč, posebno pa ne usmiljene sestre. O teh je napravil kar celo anketo. Salamensko jim izprašuje vest in kar javno v „Slov. Narodu!“ Combes s Francoskega naj se pride sem učit, kako se imajo preganjati redovi. Dasi ga židovski listi celo hvallijo kot izvedenega v tem preganjanju, vendar še ni dospel na vrhunec zadevne spretosti. „Sloven. Narod“ obrnil se je namreč kar kratko do neke beračice, in ta je oddala svoje uničujoče mnenje o usmiljenkah. To mnenje je »Narod« natisnil, poslal v svet, in konec bo grozen.

Beračica sodi razmere v bolnišnici. Izvirno je to gotovo.

Sedaj naj liberalci kar nadaljujejo začetno delo. Enketa vrsti naj se za anketo. Najprvo naj vzamejo na muho vero, in sicer, seve, katoliško vero. Tu sme soditi vsak. Pravo krščanstvo bode kmalu najdeno. Ta bode tajil osebnega, transcendentnega Boga, drugi božanstvo Kristusovo, tretji bode zametal zakramente, četrti cerkev, peti bo vse to skupaj tajil in zametal. Kar bode potem ostalo, to bode »pravo« krščanstvo in katoličanstvo, in njegovi pristaši bodejo vsi »globoko verni katoličani«.

To bode anketa o veri. Pri tej bodejo po glavah dobili seveda »klerikalci«.

Na to naj sledi anketa o pravi politiki. Ta bode zelo jednostavna. Vsi pristaši »Slov. Naroda« bodejo oddali svoje mnenje. To bode jednostavno in kratko: Ceterum censeo, »klerikalizem« naj se ubije.

In tudi tu dobi »klerikalizem« smrten udarec.

Potem naj pride na vrsto anketa o gospodarski organizaciji. Kedo naj se tu zaslisi, to vedo liberalci natanko. Vsi liberalci bodejo rekli, da je gospodarska organizacija za nič, quod erat demonstrandum.

Tako bodejo z enketami spravili s sveta

celega »klerikalnega zmaja«. Srečni bodejo in zadovoljni naši liberalci.

Naj le poskusijo. Toda paziti jim treba zelo, da ne ponesrečijo tako, kot so pri enketi o bolnišnici. Pri tej enketi je morala pihati za liberalce zelo neprijetna sapa, kajti prehladili so se tako, da so morali ostati kar naprej v špitalu. To jim je seveda neprijetno. In zato sedaj premišlujejo, kako bi na lep način prišli zopet iz bolnišnice. Morda dobe zopet kje kako beračico, katera jim bo dala dober svet. Mi se v to liberalno-beraško zvezo ne bodemo vtikali. Ali zabeležiti vendar treba, da liberalizem išče pomoči že pri beračih, pravzaprav že pri beračicah.

Ex lex na Ogrskem.

Slovaške »Narodne Novine« priobčjujejo sledeča dva dogodka, ki sta se pripetila pri velikovaradinskem davčnem uradu v zadnji dobi, odkar vlada na Mažarskem »Ex lex«.

I.

V davčni urad pride Madjar in predloži davkarskemu uradniku dolg spis. Ta ga v blaženem »ex lex« stanju niti prebrati noče.

»No, čemu ste mi pa to poslali?« vpraša Madjar.

»Da bi plačali lanske davek«.

»A jaz zdaj ne morem plačati«.

»Pa pustite. Razpisano dražbo opustimo, ker se ne smejo davki eksekvirati. Zdaj plačujte davke samo tisti, ki sam hoče«.

Debelo pogleda Madjar, ko to sliši. Se nikoli se mu ni to primerilo. Vas radosten vzklikne:

»Naš Barabaš je pa res poslanec, da ni boljše. Komaj smo ga izvolili, že je vse davke odpravil!«

II.

Kmet ustavi kmeta pred davčnim uradom.

»Oče, kam greste?«

»Grem davke plačati, da bi jih vrag . . .“

»Tiho! Varujte se, da ne zapadete kazni!«

»Kakšni kazni?«

»No, da vas ne zapro!«

»Mene zapro? Ali zato, da plačujem davke?«

»Da, ravno zato. Svak mi je pravil, da živimo zdaj v taki dobi. Prej so kaznovali človeka, ni hotel davkov plačati. Zdaj pa kaznujejo tistega, ki se vsiljuje, da bi davke plačal. Zato pa, oče, nikar se ne približujte davkarjem!«

die wir als Gegenleistung für die Unterstützung des Ferjančič verlangt haben" tako zmagovalno je pisal in poslal beli listič v Tržič gospod baron.

Ta politična menjica barona Schwegla je bila v krogih tržiških nemških nacionalcev dobro znana, in predno smo še mi objavili gornje Schweglovo pismo, so tržiški Nemci vpili in kričali v „Graz. Tagblatt-u“, da so radikalci „sramotno prelomili danobesedo“ ob tržiških občinskih volitvah.

Tržiški Nemci so se bili nekoliko prenaigli v svoji jezi, ker se ni do cela eskompitirala Schweglova menjica.

Ko smo mi objavili tisto politično menjico v polnem besedilu, so prišli do spoznanja, da to pismo slovensko narodno napredno stranko kompromitira do kosti. In če ta vsled Schweglovega pisma narodno kompromitirana stranka pade s svojim vodjem dr. Tavčarjem, kateri ima, kakor so pisali tržiški Nemci v „Gr. Tagblatt-u“, „beachtenswerte ja schätzenswerte Eigenschaften“, če ta vodja v stranki pade in vsa „Deutschfreundliche Slovenenpartei“ z njim, za Boga! kdo bo potem pomagal Schweglu in baronu Heinu vzdrževati v slovenski Kranjski nemško suprematijo?!

Za to pa je sedaj postalo tiho, tiho v nemškem taboru in čakajo, kako se izvine narodnapredna slovenska zaveznica z dr. Tavčarjem in Ferjančičem iz situacije, v katero jih je postavilo baron Schweglovo pismo.

Čujmo dalje!

Vsebina Schweglovega pisma se ne da spraviti s sveta in tudi nobeden nima poguma, da bi odrekal pristnost temu pismu. Seveda, ker je še vsem prizadetim živo v spominu, o čem so se pogajali in kaj so obljubili. — Vedo tudi, da imamo neovržne dokaze za pristnost tega pisma na razpolago.

Ali na kakšen način se morajo vendar iz blata izkopati! Zato vodstvo narodno napredne stranke podaja previdno izjavo: „Glede letošnjih občinskih volitev v Tržiču pa se strankino vodstvo ni nič umešavalo in ni prevzelo nikake zaveze na korist kake nemške stranke.“

Baron Schwegel piše v svojem pismu, da je obravnaval z vodstvom narod. napredne stranke glede deželnozborske kandidature, in pove tudi pogoje, katere je zahteval („verlangt“). Strankino vodstvo pa pravi: Kaj nam mar, nam nič mar, mi se nič ne mešamo, mi nimamo nič zaveze.

To je jako rezervirano in morebiti tudi diplomatsko. Ali ljudje božji! Le dvojno je mogoče. Ali je pismo barona Schwegla lažnjivo, ali pavi tajite.

Najlepše je pa z dr. Ferjančičem.

Ker pismo izrečno navaja dr. Ferjančiča, zato mora gospod nadsvetnik nekaj odgovoriti. On izjavlja: „Iskal sem priliko, da sem z baronom Schweglom zaradi pisma govoril in ga vprašal, kako je mogel o meni pisati, da sem zagotovil, da se bode radikalna stranka volitve vzdržala pri občinskih volitvah, ko se vendar o teh volitvah nisva nikdar menila. — Baron Schwegel je pritrdil, da ni nikdar z menoj govoril o tržiških volitvah, in se je začudil, ko sem mu navel, kaj je o meni zapisal. Zagotovil mi je tudi, da bode zahteval od g. Gassnerja pojasnila zaradi svojega pisma.“

Gospod nadsvetnik Ferjančič je z baronom Schweglom govoril že pred 2. aprilom, tedaj pred poldrugim mesecem. — Tudi njega izjava je toliko stara. In ta izjava stavi Schweglovo pismo direktno na laž. — Izjava narodno napredne stranke sicer nekoliko skromno in rezervirano ali vendar pravi, da ni tako, kakor govori baronovo pismo.

Zdaj je že skoraj dva meseca, odkar smo objavili prvič to pismo in kakor pravi dr. Ferjančič, se baron Schwegel čudi, da je kaj takega zapisal.

Verjamemo, da se čudi, da je bil tako nepreviden, da je to pismo pisal. To prav radi verjamemo. Ali sedaj, ko je njegovo politično pismo prišlo v javnost in ko se tako krčevito branijo sloven-

ski naprednjaki onega, kar jim ekselencia imputira glede tržiških zadev, sedaj ne zadostuje več, čuditi se svojemu pismu.

Narodno napredna stranka pravi slovesno in oficijelno: to ni res, kar piše o nas baron Schwegel, in dr. Ferjančič izjavlja javno in slovesno: ni res, da sem kaj obljubil, kar se mi podtika v pismu gorenjske inteligence.

Poldrugi mesec je tedaj, odkar so izšle gorejše izjave, in še sedaj je odprto vprašanje: Kdo laže?

Gospod baron Schwegel Jože, je ekselencia, Njega c. in kr. Apostolskega Velikanstva tajni svetnik, c. kr. sekcijski šef v pokoj, častni meščan ljubljanski itd. itd., on je nemelni in faktični vodja ustavovernega nemškega veleposestva; take mu odličnjaku in aktivnemu politiku mora biti na tem, da pojasni afero na videz sicer malenkostno ali v častnem oziru velikanstvo.

Njegovi politični zavezniki izjavljajo slovesno in javno, da ekselencia piše neresnico čez nje, ali kakor pravimo vulgarno, da ekselencia laže.

In ekselencia baron Schwegel se že poldrugi mesec le „čudi“, kako je mogel kaj takega pisati.

To je sicer »zdorowo« ali ni „honorowo“, gospod baron. Na dan z resnico!

Vaši zavezniki Vam pred vsem svetom očitajo neresnico in Vi, ekselencia, molčite?!

Čakali smo na odgovor barona Schwegla blizu dva meseca, ali on molči.

Ali zagotavljamo, da bomo našli še potovin sredstev, in prisilili tudi ekscelenco barona Schwegla, da se ne bo samo »čudil«, ampak tudi govoril in se branil očitane neresnice, katero mu glede tega pisma podtikajo njegovi slovenski zavezniki.

Sicer je včasih tudi v politiki dobro našlo, ki se izraža v znani berlinski pesmici »Leb' Wohl mein liebes Kind, doch grüßes mich nicht Unter den Linden«.

V tem slučaju pa ne velja, ker to se dotika osebne časti odlične ekselence barona Schwegla.

Na dan tedaj, gospod baron in povejte, ali je v Vašem tržiskem pismu resnica ali laž.

Državni zbor.

Dunaj, 15. maja.

Dogodki na Hrvatskem.

»Slovanska zveza« je danes sklenila, da vloži naslednji nujni predlog po poslanca Biankiniju:

»Krvavi dogodki, ki se vrše že šest tednov na Hrvatskem, jako slabo vplivajo tudi na totransko polovico države. Na Hrvatskem zapirajo, preganjajo in že obešajo ljudi, ki se ne upirajo državnim zakonom in napravam, marveč le zahtevajo, da se izvršujejo in spoštujejo od presvetlega vladarja potrjeni zakoni.

Naravno je torej, da dogodki na Hrvatskem in v Slavoniji ter postopanje hrvatskega bana, ki kršijo pravice lojalnega naroda in tako tirajo v boj, mej slovenskim prebivalstvom na jugu države, osobito v Dalmaciji, kjer so še živi stoletni spomini in ozke naravne zveze po krvi, vznemirjajo duhove.

Z interpelacijo z dne 1. maja t. l. smo gospoda ministerskega predsednika opozorili na posledice krvavih dogodkov na Hrvatskem; toda prevzvišeni gospod ministerski predsednik je — kar je neumevno — odklonil vsak odgovor.

A mi smo prepričani, da bi bil gospod ministerski predsednik pomiril razburjene duhove, ko bi bil sicer oziral se na kompetenco ogrske vlade, vendar pa brez strahu v odgovoru pokazal, da v Avstriji ne moremo mirno gledati, ako onkraj Litave izpodkopljujejo ugled skupne države ter neusmiljeno zatirajo hrvatski narod, ki si je pridobil toliko zaslug za državo.

Toda zgodilo se je ravno nasprotno. Gospod ministerski predsednik je molčal, in ta molk je nemilo dirnal na jugu države,

osobito pa v Dalmaciji, kar so dokazale velike demonstracije v Splitu dne 10. t. mes.

Ta molk pa je tudi bana grofa Khuena vzpodbudil, da je raztegnil svojo samovoljnost tudi v to državno polovico. Policijski agentje bana grofa Khuena so prišli v Ljubljano, da stikajo po Hrvatih, ki so na sumu, da so dali v Ljubljani tiskati javne oklice, ki niso naperjeni proti varnosti države, marveč proti tiranstvu.

Te naklepe hrvatskega bana pa podpirajo tudi avstrijska sodna in upravna oblastva na jako čuden način. Ne da bi imeli najmanjši dokaz, so sodno preiskavali v ljubljanskih tiskarnah, ker je ban tako želel.

Ker je to početje protizakonito in protustavno ter more še bolj razburiti duhove, zato predlagamo:

Visoka zbornica skleni:

1. Vladi se naroča, naj takoj potrebno ukrene, da se odstranijo v Ljubljano od bana poslani tajni agentje in onemogočijo take preiskave.

2. Vlada se pozivlja, da naznani vzroke, zakaj so se vršile preiskave v ljubljanskih tiskarnah.

3. Vladi se naroča, naj stori potrebne korake, da se poleže mej slovanskim prebivalstvom na jugu države opravičeno razburjenje vsled nasilstev na Hrvatskem.

Dogodki na vis. šolah.

V zadnji seji je kršč. socialni poslanec dr. Weiskirchner vložil interpelacijo na naučnega ministra, ali hoče poskrbeti, da bode mir na dunajskih visokih šolah in da te ohranijo svoj pravi avstrijski značaj; posebno pa, da bodo tudi katoliška dijaška društva imela iste pravice, kakor nemško-radikalna.

Poslanec Prohazka je povodom nemirov interpeliral ministerskega predsednika kot voditelja notranjega ministerstva, ali hoče skrbeti za javno varnost pred vseučiliščem.

Dr. Katrein in tovariši so vprašali naučnega ministra, ali hoče varovati akademično prostost tudi za katoliške dijake.

Poslanec Wolf in tovariši pa so vložili kar dve interpelaciji. V prvi vprašajo naučnega ministra, ali hoče katoliškim dijakom prepovedati društvene znake ter varovati nemškim dijakom njih „prastare pravice“. (Pretepot v surovosti. O. p. uredništva.)

V drugi interpelaciji pa naglašajo „stara hisa“ Wolf, da je policija pri izgreduh branila katoliške dijake, ter vpraša min. predsednika, ali so mu znani dogodki in ali hoče skrbeti, da policija v bodoče ne bode s svojimi čevlji omadeževala akademičnih tal.

Naučni minister dr. vitez Hartel je takoj odgovorjal in sicer jako obširno. Obžaloval je izgrede in nemire ter obljubil, da hoče črediti strogo preiskavo ter vse ukreniti, da se povrne red. Ako pa bi to ne bilo mogoče, hoče uporabiti najstrožja sredstva.

Vsenemški poslanec Stein pa s tem odgovorom ni bil zadovoljen ter je zahteval, naj se v prihodnji seji otvori razprava o ministrovem odgovoru. Zbornica je z veliko večino pritrdila predlogu, in danes se je vršila razprava. Galeriji sta bili natlačeno polni visokošolcev in radovednega občinstva.

Vsenemški poslanec Berger je vso krivdo za izgrede vračal na katoliške visokošolce, brezozirno napadal katoliško cerkev ter končal z neizgibnim: Proč od Rima! Z medklci se je odlikoval posebnost gospod Malik.

Dr. Weiskirchner je odločno zagovarjal stališče, da so dunajske visoke šole avstrijske, na katerih imajo in morajo imeti enake pravice vsi visokošolci. Naučni minister dr. vitez Hartel je prečital izjave akademičnih oblastev glede dogodkov. Dr. Ebenhoch je za dr. Löcherjem v imenu zgodovine, avstrijskega domoljuba in prostosti zagovarjal katoliška dijaška društva, ki zahtevajo iste pravice, katere priznavajo tudi sodrugom.

Glavnima govornikoma sta bila izvoljena vsenemški poslanec Stein in kršč. socialist Steiner. Že mej razpravo se je smogel čudno zdelo, da so vsenemci nenavadno tihi in mirni. Še bolj je iznenadila kratka izjava posl. Steina, ki ima sicer največ povedati in grajati, da se mu ne zdi vredno odgovarjati „klerikalcem“. Naravno, ker slaba stvar se ne more zagovarjati, in da so povodom zadnjih izgrede nemško-nacionalni dijaki prekoračili meje navadnih dijaških burk, o tem so tudi nemški poslanci v veliki večini prepričani.

Posl. Steiner je jako spretno pobijal dr. Löcherja, češ, da je grše, ako akademično izobraženi ljudje razgrajajo in popivajo, kakor če kak obrtnik omahuje po ulici. S tem je bila razprava končana brez večjih nemirov, katerih so se nekateri bali, a drugi veselili. Ker je baje Berger v svojem govoru napadal slovanske, osobito slovenske dijake kot duševni proletarijat, je posl. Plan-

tan v stvarnem popravku zavrnil to brezozirnost. Gotovo bi se bili oglasili še drugi slovenski in hrvatski poslanci, toda bili so mej Bergerjevimi govorom odsotni. Sicer pa bode prilika, obširneje govoriti o slovenskem vseučilišču in „duševnem proletarijatu“ v razpravi o proračunu. V istini je skrajna smelost gotovih parlamentarnih krogov, ki slovenskemu narodu predbacivajo „duševni proletarijat“, slovenskim visokošolcem odrekajo vse pravice na osrednjem državnem vseučilišču ter jih potiskajo v kot, v isti seji pa rohné proti slovenskemu vseučilišču. Dajte Slovencem potrebno vseučilišče v Ljubljani, in rada bode slovenska akad. mladina otresla dunajski prah s čevljev.

Shod na Posavju.

V nedeljo dne 10. t. m. je priredilo podporno društvo delavcev in delavk c. kr. glavne tobačne tovarne v Ljubljani izlet združen s shodom na prijazno Posavje pri Ljubljani. Ob 9. uri dopoldne bila je sveta maša s pridigo v cerkvi sv. Jurja; cerkveno opravilo je služil dr. Krek, ki je v svojem cerkvenem govoru govoril o sebičnosti, ki provzroča izkoriščanje nižjih slojev, in o ljubezni do bližnjega. Med sv. mašo so prav lepo pele pevke delavke iz tobačne tovarne. Cerkev sv. Jurja je bila natlačeno polna, tako, da več ljudi ni moglo iti v cerkev in so ostali zunaj cerkve na pokopališču.

Takoj po cerkvenem opravilu se je vršil shod na vrtu gostilne »pri Urbančku«, na katerem je bilo nad 400 udeležencev, delavcev in delavk.

Poročevalec je bil dr. Krek, ki je izvajal, da je dolžnost organizacije boriti se za zboljšanje delavskih plač. Primerjal je razmere boljše plačanih slojev z razmerami delavskih plač. Oni, ki zaslužijo na leto 3000 gld., plačajo povprečno na leto za stanovanje 400 gld., to je okroglo eno desetinko svojega zaslužka, ali pa še manj, in jim ostane za ostale potrebščine še desetink njihovih dohodkov. Ljudje z malimi dohodki pa, in med te je prištevati tudi delavce, ki zaslužijo na leto 400 do 500 gld., morajo plačati za količaj primerno in čedno stanovanje do 150 gld., to je torej eno tretjino svojih dohodkov, in preostane jim torej za druge potrebščine le dve tretjini vsega zaslužka. Ako torej delavec na dan zasluži 1 gld. 50 kr., in takih delavcev je le malo, mora dnevni izdatek za stanovanje računati s 50 krajcarji; preostane mu torej na dan za obleko, hrano in za preživetje družine le 1 gld., in s tem denarjem ni mogoče preživeti sebe in svoje družine tako, kakor zahteva človeško telo, in zato ljudstvo po ogromni množini po mestih strada. To stradanje dokazujejo blede in suhi obrazi slabotnih mestnih otrok in propadanje prebivalstva po mestih. Saj prebivalstvo, kakor dokazuje statistika, po mestih propada in izumre že v 3. ali 4. rodu, in bi mestno prebivalstvo že zdavno izumrlo, ako bi ne dobivalo vedno čile moči s kmetov, ki je ohranja in se združi z mestnim življem.

Te razmere provzročajo večinoma slabe življenske razmere, posledica slabih plač. In ravno zato se mora delati na to, da se plače izboljšajo. Mnogokrat se poudarja popolnoma napačno načelo, da se dela za to, da se konsumirajo izdelki veleprodukcije in da blagostanje raste z veleprodukcijo. Žal, da koristi iz veleprodukcije vživa le razmerno mal del ljudi na račun izkoriščevanja velikega dela ljudi, delavcev. Naziranje veleprodukcije, da naj delavec vživa zato, da dela, je napačno in se mora z vso odločnostjo pobijati, ker delavec dela zato, da vživa.

Kjer človek nima toliko dohodkov, kolikor potrebuje, da preživi sebe in svojo družino, tam vlada revščina. Če pa zasluži ravno toliko, da izhaja, tam vlada pomanjkanje, in če zasluži toliko, da si more tudi nekaj prihraniti, tam vlada zmerno blagostanje. Če pa so dohodki pri posamezniku taki, da živi v razkošju in si še premoženje množi, tam pravimo, da vlada bogastvo. Miljonarji žive v razkošju, vživajo več, kakor zahteva njihova natura, in neprimerno se jim premoženje množi, med tem, ko milijoni in milijoni žive v revščini in pomanjkanju in s tem množe premoženje posamnikov na račun svojega in svoje družine zdravja.

Kako neenako in neprimerno razdeljeno je premoženje, razvidimo iz tega, da je nad 6 tisoč milijonov frankov v rokah 12 ljudi, in 700 ljudi ima 5.000.000.000 frankov. — Vsega denarja na svetu je približno 54.000.000.000 frankov in 1/3 vsega tega denarja nahaja se v rokah manj nego 1000 ljudi. Nasprotno pa ogromna množica nima niti toliko, kolikor potrebuje.

V eni stvari se pa bogati milijonar in ubogi delavec srečata: namreč pri steklenici žganja. Samo da bogatin hoče z uživanjem alkohola v fini prireditvi razburiti živce, in revež tolaži in goljufa z žganjem svoj sestradani želodec. Gibanje za zboljšanje plače ni nikako hujskanje delavstva proti kapitalu, kajti, kdo kupuje izdelke veleprodukcije in

tudi poljske pridelke, če ne delavec? In le veliki produkciji in kmečkemu stanu je koristno, če živi delavstvo v blagostanju.

Da bodejo delavci dosegli zboljšanje plač, je potrebno, naj delavci držijo na svojo čast. Naj vlada med delavstvom v interesu lastne koristi edinstvo; ljubezni do edinstva med delavstvom ne sme presegati nobena druga strast, nobena strast ne sme presegati ljubezni do svojega stanu. Edinstvo pa ni tam, kjer je strast večja, kakor ponos in ljubezni do svojega stanu. In edinstvo naj vlada med vami, da dosežete i med vami zboljšanje svojih plač.

Za dr. Krekom nastopili so tudi govorniki delavci iz tobačne tovarne in tudi ena govnica, kar nas je zlasti veselilo in ki je v jako lepem, dovršenem govoru izjavljala, da so delavke v organizacijskem oziru solidarne z delavci in naj po krepki organizaciji zasije delavcu solnce zmage. Ostali govniki so govorili o raznih, delavstva tičočih se stvarih. Zlasti nas je zanimalo, da zdravniki smejo v tobačni tovarni vsled mnogih pritožb zapisavati tudi boljše zdravila, iznenadilo pa nas je, da ne smejo pisati somatoze, češ, da je somatoza le za otroke. Če bi to bilo res, da je somatoza le za otroke, si vsa poročevalca pripomniti, da ravno pri „slamo“ delajo tudi otroci; erar kot podjetnik bi moral v skrbi za zdravje biti zgled drugim delodajalcem, da se pa morajo gg. zdravniki, nastavljeni v tobačni tovarni, učiti posebno cene recepte v smislu gotovih predpisov, delavcem predpisavati, ni po skromnem poročevalčevem mnenju moderno, ker je ravno somatoza za gotove, zlasti ženske bolezni, moderno in celo edino zdravilno sredstvo! Navduševali so se delavci tudi za agitacijo za pristop v društvo, in obsojali podlo pisanje v nekem časopisu („Rdeči prapor“, opomba poročevalca) o društvenem delovanju. Obsojili so tudi človeka, ki to piše. Vsakdo, ki bode proti društvu roval in društvu neopravičeno zabavljaj, pride v prihodnje v črne bukve in se bodo imena teh na shodu javno povedala, da jih bode poznalo vse delavstvo.

Govorilo se je tudi o razmerah v tovarniški kuhinji in se je izrazila želja med glasnim pritrdjevanjem zborovavcev, naj bi se skrbelo za to, da bi delavstvo opoldne dobilo po ceni v tovarniški kuhinji poleg juhe tudi prikuho. Delavstvo s sedanji razmerami v kuhinji nikakor ne more biti zadovoljno.

Povdarjalo se je nadalje po govornikih delavcih, naj bi med delavstvom vladala edinstvo in ljubezen v dosego boljše starostne preskrbe; zahtevalo se je, naj se skrbi za boljše delavske stanovanj in za boljše plače. V sedanji druginji se delavstvo ne more pošteno preživiti in zato je opravičena zahteva, naj se zboljšajo plače.

Kaj provzroča jetiko, zlasti med delavkami, če ne slaba hrana? Boljše hrane si pa delavstvo ne more kupiti, ker premalo zasluži. Ravno jetika zahteva največ žrtev v tobačni tovarni. Jetike ne bodo ustavile razne skledice, v katere love jetiko, pač bi jo pa ustavila dobra stanovanja, v kojih bi pa moglo delavstvo le stanovati, če bi imelo boljše plače.

Domači gospod župnik se je zahvalil, da je društvo že v drugič zborovalo na Posavji. Zelo pohvalno je omenil delovanje društva in zlasti ga veseli, da se članice in člani društva, ki stanujejo na Posavji, odlikujejo z lepim življenjem.

Nas je jako veselilo, da je nastopilo toliko dovršenih govornikov in celo dovršena govnica izmed delavstva tobačne tovarne. Le vrlo in pogumno naprej v poučevanju lastnih razmer in v boju za zboljšanje delavskih koristi! Odločno napredovanje med delavstvom ene stroke brez dvojbe nad vse blagodejno vpliva tudi na drugo delavstvo. Naj bi napredovala misel strokovnega združenja med delavstvom na slovanskem jugu!

Vojaški nabori na Ogrskem in pri nas.

Trikat je že morala ogrska vojna uprava odgovoriti določene vojaške nabore, ker v zbornici ni bil pravočasno rešen zakon o vojaških novincih, in še sedaj ni kdove koliko upanja, če se bodo mogli nabori na Ogrskem sploh izvršiti do 1. okt. Če ogrska vojna uprava do tega roka ne dobi vojaških novincev, se pojavi v tem oziru tudi v Avstriji nekaj popolno novega. V Avstriji so se v navadnem roku vršili vojaški nabori ter so potrdili povišano število vojaških novincev. Vsi ti bi torej morali s 1. oktobrom v vojake, četudi bi ogrski parlament dotlej ne dovolil nobenega vojaškega novinca, da ni bil svojedobno v avstrijskem parlamentu sprejet predlog posl. Chiarija, ki določa, da ima povišani kontingent v Avstriji le tedaj veljavo, če bo stopil v veljavo tudi na Ogrskem. Ako se pa to ne zgodi, bodo smeli v Avstriji jeseni pozvati

pod orožje le staro število vojaških novincev, vsi ostali bi pa morali biti oproščeni in bi postal njihov nabore neveljaven. Sedaj nastane le še vprašanje, kako bo vojna uprava izločevala preveč potrjene novince. Najenostavnejša bo seveda odpustitev po žrebnih številkah, pravičnosti bi pa najbolj odgovarjal ozir na pridobitne in rodbinske razmere.

Ruski glas o zadnjem potovanju evropskih vladarjev.

S potovanjem angleškega kralja ter nemškega cesarja v Rim in prvega v Pariz se še vedno obširno peča nemško ter italijansko časopise. Razun nemških protestantskih listov, ki jim je obisk Viljemov v Vatikanu silno trn v peti, se peča vse časopise s političnim pomenom teh potovanj. Sedaj so se pa oglašili tudi ruski listi. Posebno pozornost vzbuja s svojim tozadevnim člankom petroburška „Novoje Vremja“. List najprej izraža mnenje, da bi se javnost s temi obiski mnogo obširneje pečala, da jej ne dajo toliko opravka dogodki v Makedoniji. Vsekako se pa sme trditi, da bota imela obiska Edvarda VII. in Viljema II. odločilen vpliv na razmerje med državami zahodne Evrope in na bližnje politične dogodke. Italijansko časopisje ravno v zadnjem času s posebno simpatijo pozdravlja zblizanje Francije, Italije in Anglije. Res je sicer, da se niti iz napitnic v Rimu niti iz onih v Parizu ne da dognati pravi politični pomen teh sestankov, toda gotovo je, da bodo imeli velik vpliv na mednarodno politiko. Prva posledica tega vpliva bo pa: osamljenje Avstro-Ogrske. Italija, Nemčija, Francija in Anglija so to jasno pokazale. Mnogi sodijo, da so Italijani radi tega tako mrzli napram Avstriji, ker nje vladar ne obišče kralja v Rimu, toda to ne more biti pravi razlog za ločitev Avstro-Ogrske iz koncerta ostalih narodov. V počev pridejo marveč v prvi vrsti interesi ob Jadranskem morju, na Balkanu in ob Sredozemskem morju, ki bodo povzročili prej ali slej večji prevrat, čegar posledica bo nova doba v razmerju vseilne zahodne Evrope. — To so ob kratkem misli, ki jih razvija imenovani ruski list. Ruski časnikar menda prečno slika posledice sestankov v Parizu in Petrogradu, a gotovo je, da se jim ne more odrekati popolno vsak politični pomen.

Grof Apponyi užaljen.

V ogrski zbornici so dobile opozicijske stranke nov povod za resne napade na Szellovo vladu. Po poročilu budimpeštanskih listov je stvar namreč tale: Pri zadnjem velikem vsprejemu pri cesarju povodom dvornega obeda je baje vladar na zelo čičen način prezrl zborniškega predsednika grofa Apponyja ter ga ni nagovoril. Neodvisna stranka je hotela to zadevo že včeraj spraviti na dnevni red ter zahtevati zadoščenja za Apponyja, a je pozneje to misel opustila. Sicer so vse opozicijske stranke edine v tem, posebno pa še ljudska stranka, da se ta dogodek nikakor ne sme prezreti, vendar se ni določeno, kako se to zgodi. Grof Apponyi je najprej nameraval odločiti predsedstvo ter z zopetno soglasno izvolitvijo dobiti si nujno potrebne zadoščenja, toda temu nasvetu se je uprla Tiszova frakcija, ki meni, da bi se z zopetno volitvijo demonstriralo proti vladarju. Včeraj opoldne se je vrhu tega razširila vest, da namerava vladar sprejeti grofa Apponyja v posebni avdienci in mu s tem dati nekako zadoščenje. Če se pa to ne zgodi do pričetka današnje seje, bo opozicija storila vso svojo dolžnost. Do rešitve te afere Apponyi ne bo predsedoval v zbornici in ga je že včeraj zastopal prvi podpredsednik. Vsekako je bilo zelo neumestno, da je dal Szell opoziciji nov povod za burne nastope, tembolj, ker si je s tem nakopal nejevoljo tudi mnogih vladinorov. Če je hotela vlada s tem obsoditi Apponyjevo „na klonjenost“ do opozicije, ki pa v resnici prav nič ne presega meje nepripravnosti, si je izbrala zelo neprimerno sredstvo.

Pruska armada se pomnoži.

Še predno je završen veliki volivni boj za nemški državni zbor, je vlada naznanila prihodnjim poslancem, da jim bo treba dovoliti novih znatnih bremen za vojaštvo. Iz vesti nameravajo namreč večjo prenosno pri pehotnem vojaštvu. Ko so v l. 1897 iz tedanjih 173 pol-bataljonov sestavili 43 polkov in 86 polnih bataljonov, se je pokazalo, da je mnogo polkov, ki štejejo le dva bataljona, in da je potrebna ustanovitev novih 43 bataljonov, s katerimi bi se zamašile praznote. V to svrhu bo zahtevala pruska vojna uprava nad 30.000 vojaških novincev več, kakor dosedaj, ob enem pa tudi večjo svoto milijonov za vzdrževanje te nove armade. Marsikateri poslanec vsled tega ne bo s posebnim veseljem prestopil praga poslanske zbornice. Toda ta vojna zahteva je menda še le začetek. Se vse huje menda pride.

Kriza v Angliji.

Odstopivši poljedelski minister še sedaj ni dobil naslednika, kar vzbuja posebno v agrarnih krogih veliko nejevoljo. Vzroka temu je iskati v razporu v kabinetu samem, ki se utegne tako poostri, da se že sedaj govori o bližnji ministerski krizi. Povod razporu je odprava carine na žito, ki je kajpada zadela ob odločen upor pri agrarcih. Do 50 članov vladne stranke zagovarja v zbornici carino na žito in hoče biti neizprosni boj proti vladi. Ravno radi tega pa tudi ne morejo imenovati poljedelskega ministra. Mož bi imel namreč silno težavno stališče. Če bi zagovarjal carino, bi prišel v navskrižje s finančno upravo, če se pa izjavi proti njej, bi mu agrarci napovedali brezobziren boj. V tem boju je baje na strani agrarcev tudi Chamberlain, ki meni s tem povzročiti tudi večjo neprimliko premier-ministru Balfourju. Kot kandidatje za mesto poljedelskega ministra se imenujejo lordi Onslow, Stanley in Escher in mr. Jeffreys. Večina v vladnem kabinetu se pa ogreva edino le za lorda Cranborne.

Rusija v Kini.

Nepopisna gonja proti ruski vladi radi korakov, ki jih je storila v Mandžuriji, katero so uprizarjali posebno angleški listi in v kateri so klicali na odpor vse elemente, se je primeroma prav naglo podela. Angleški časnikarski politiki so uvideli, da je zaman vsa njihova jeza in da se nanjo ne ozirajo s potrebnim spoštovanjem niti japonski politični krogi, in utakniti so morali v nožnice svoja ostro brušena orožja. Načrt je bil seve silno lep: Nemčija, Japan in Amerika gredo v vsakem slučaju za Angleže po kostanj v ogenj. Francija in druge interesirane države bodo pa molče odobravale veliko protirusko akcijo, iz katere izidejo Angleži sijajni zmagovalci. Sedaj so pa splavali po vodi vsi veliki načrti. Najprej se menda razun Japoncev nihče ni hotel odzvati angleškemu povabilu ter odločno protestirati, nato je pa še došla vest, da je ves angleški hrup o ruskih strahovih v Mandžuriji povsem brez podlage. Izjava ruskega zastopnika v Pekinu v zadevi ruskih vojni operacij je učinkovala kakor mrzel curek na razburjene angleške glave. Preobrat v angleških javnih glasovih je bil tako nagel, da so nekateri, posebno nemški in japonski krogi, jeli očitati Angležem, da so se na skrivaj zvezali z Rusi. Na tako zvezo pa menda nihče resno ne misli, ker Rusi pri akciji v dosego svojih načrtov lahko pogrešajo vsakega zaveznika, posebno pa še Angleže.

Ameriško „kulturno“ delo na Filipinih.

Ze večkrat smo imeli priliko podati sličko o „kulturni“, ki jo razširja ameriška armada na filipinskih otokih. Ameriški vojni urad vrši sedaj obširno preiskavo, ki pa bržkone še dolgo ne bo zaključena, ker dohajajo še vedno nova poročila ameriških komisarjev. Posebno marljiv v zasledovanju je general Miles, ki je zasledil že marsikako skrito grozovitost. V svojem najnovejšem poročilu pravi, da se je podal naravnost mej domačine, kjer je izvedel mej drugimi posebno naslednja dva slučajja grozovitosti ameriških kulturonošcev. Pri neki priliki so ameriški vojaki zajeli 600 domačinov, jih zaprlj v neko manjšo poslopje, katero so nato skušali zažgati. Pri tej priliki se je zadušilo mnogo oseb. Pri neki drugi priliki so enostavno ustrelili osem domorodcev, ker niso mogli izvršiti nekega povelja. Mučenja do smrti so skoro vedno na dnevnem redu. Konečno pravi general Miles, da se take pritožbe potrjujejo tudi z drugih strani. Seveda bo ostalo nekaženjen večje število zločinov, ker se priglajajo prepozno in so v mnogih slučajih že odstranjeni tožniki in priče.

Iz brzojavk.

Nadvojvoda Budim Ferdinand je včeraj odpotoval iz Budimpešte. Splošno se je opazilo, da je ondi občeval le z malim številom aristokratov. — Zanimivosti iz za zadnjega dvornega plesa. Pri zadnjem dvornem plesu sta baron Fejervary in vojni minister Pitreich zelo prijateljski občevala ter pozvala k sebi devet opozicionalcev ter jim ponudila bonbone v podobi vojaških kap z avstrijskim orlom, češ „to so koncesije, ki jih morete dobiti“. Ko so jih sprejeli, je dejal Fejervary: „Meni sem, da jih odklonite, ker je na njih dvoglavni orol“. Odgovor se je pa glasil: „Te že sprejmemo, ne pa vojaške predloge!“ — Poslanecv opozicijskih strank vladar ni nagovoril, nekemu vladinocu je pa baje rekel: „Sedaj že sam ne vem, kaj naj storim.“ — Odlikovana nemška škofa. Cesar Viljem je povodom blagoslovljenja portala za katedralo v Metz uodlikoval papeževga zastopnika kardinala Koppa z velikim križem reda rubečega orla, kolinskega nadškofa dr. Fischera pa s prvim razredom tega reda z zvezdo. — Od-

klonjen vsprejem. Portugalska kraljica donna Amalija, ki se mudi sedaj v Parizu, ni hotela sprejeti predsednika Loubeta v avdienci. Z druge strani se ta veta demitira. — Dohoda nemškega brodovja v Kiel pričakujejo tekom meseca junija. — V zadevi ureditve hišno razrednega davka skliče vlada v kratkem enketo. — Laški dijak v Inomostu so imeli shod, na katerem so sklenili, da nikakor ne bodo pripoznali nemškega značaja univerze v Inomostu, nadaljevati boj za laško vseučilišče v Trstu in pozvati laške poslance in druge faktorje, naj s podvojeno odločnostjo podpirajo tozadevno akcijo.

Občinski boj v Selcih.

Iz Selc, 15. maja

Smešne in resne so naše občinske zadeve bodisi glede volitve obč. starešinstva, bodisi glede vodstva občine same. Preteklo sredo je starosta novega obč. odbora povabil nove odbornike pismeno k volitvi župana in obč. svetovalcev, nekatere ob 9, druge ob 10. uri! Okr. glavar g. Pirc je že drugič poskušal, da bi spopal kompromis, a se mu zopet ni posrečilo; zakaj ne, sodimo, da mu njegova liberalna stranka ne zaupa toliko, da bi se udala njegovim nasvetom. Glavna krivda se zvrča z gotove strani seveda le na katoliško stranko.

Poglejmo, če je temu tako. Katoliška stranka pride vselej polnoštevilno k vsaki volitvi, in ne zahteva družega, kakor da se volitev vrši popolno postavno in nič družega. Liberalna stranka je zahtevala že za časa volitev „župana ne iz Selc“ in s tem dobila lepo število sicer naših glasov. To zahtevo je opustila po volitvah, deloma, ker je uvidela, da z manjšino ne more skozi zid, deloma, ker je videla, da jej bolje kaže, da se Sliber skrije malo za plot, da se ložje preloži vodstvo občine in odgovornost za vse na ramena Gregorja Dolence eno uro (!) od Selc, sicer možu njihove stranke, ki bi pa bil v par letih veliko zmogljnejši za župana kakor Slibar v teku „svojega 25letnega delovanja za blagor občine“, kakor je čvekalo „Narod!“

Pri drugi volitvi obč. starešinstva je zahtevala liberalna stranka 2 svetovalca. „Kateri dva želite“, vpraša naš starosta Franc Prevc? „Mi zahtevamo“, odvrne Jelenc Groga iz Dražgoš, „Slibarja in Groga Dolencea“. „Saj imate še druge možje, izvolimo lahko dva druga“, mu de vljudno naš starosta. „Da, kakšnega teleta“, zareždi Jelenc! „No, če ste razven Sliberja in Dolencea drugi teleta, potem sploh ne moremo voliti, ker nobena občina do sedaj ni volila telet v občinsko starešinstvo“, ga plača Fr. Prevc, in liberalci jo odkurijo iz volilne sobe.

Zakaj se brani katol. stranka Slibarja v starašinstvo?

1. Ker je „čist liberalce“, odločen pri staš naprednih načel“, kakor se je sam izjavil.

2. Ker je sodnijska obravnava v Škofji Loki nedavno dognala, da je Slibar slabo županil, „ker ni dajal jasnih računov in sam zakrivil, da ni šel občinski lov na javno dražbo“, kjer bi občina dobila vsako leto okrog 400 kron več, kakor dobi sedaj. (O vseh teh pikantnih zadevah, ki so se prale pred škofjeloškim sodiščem, „Narod“ molči kot zid.)

In takemu človeku naj bi katoliško-narodna stranka izkazovala zaupanje s tem, da naj ga voli v občinsko starešinstvo!

Pri zadnji volitvi občinskega starešinstva od 14. t. m. je izjavil zopet znani Gregor Jelenc: „Mi volmo, če bojo un tiste volil, ki jih mi čmo!“ Franc Hajnrihar prebere bolj težko in počasi neko izjavo (iz katere je nekaj izpustil, kakor je Slibar opomnil), ki zahteva občinsko pismo v Selcih — za katero je tudi katoliška stranka ves čas — indva svetovalca.

Okrajni glavar gospod Pirc omeni posledic, katere je določilo ministerstvo (okr. glavarstvo in deželna vlada jih gotovo ne bi!):

1. Liberalni stranki, ako se volitvi zopet odtegne, določi stari odbor (po večini liberalen!) denarno globo.

2. Ako bi stari odbor tega ne hotel, določi globo okrajno glavarstvo, tako dolgo, da se volitve izvrše!

Vlada bode volitve dognala preje ali sleje, ker poznamo slične slučaje na Češkem. Če bodo pa možje, ki slede Slibarju na tej poti, z globami zadovoljni, dvomimo.

Če misli Slibar na ta način in s takimi dohodki popraviti pri občini, kar je zakrivil pri lovu, povemo mu javno, da je to jako čuden in neobičajen način, povračevati narajeno škodo.

Mi lahko čakamo, a skrbe nas nejasni računi, za katere danes menda že ve poleg c. kr. sodnije tudi c. kr. okrajno glavarstvo in slavni deželni odbor.

Lupševo potovanje na severni tečaj.

Naš mladi rojak inženjer Lupša v Ormožu, ki je, kakor se je še pred kratkim čitalo, bil imenovan udom o. kr. geografskega zavoda na Dunaju, se pripravlja na potovanje na severni tečaj naše zemlje. Po večletnem neutrudnem študiranju razmer, ki vladajo na severnem tečaju, po katerem se ni stopala človeška noga in kjer še ni gledalo človeško oko krasnih ljudi na nebesnem oboku, je izdelal kot prvi Slovenec projekt, ki se odlikuje od vseh dosedanjih podjetij. Prvokrat je razkril gosp. inženjer Lupša željo potovati v kraje ledu že pred dvema letoma v Nemčiji v nekem predavanju; potem je izjavil v preteklem letu v naravoslovnem deželnem muzeji na Koroskem isto misel, a sedaj se že pripravlja na daljno pot.

Kake so razmere v severnotečajnih pokrajinah? Brezdvomno so bile v zadnjem času tu se razprostrajoče pokrajine one, v katerih se je veliko žrtvovalo, ne da bi se primerno toliko tudi doseglo. Tukaj pa ni bila, kakor bi marsikdo mislil, merodajna morda radovednost in strmenje, katero povzroča navadno znanje o resničnih in gotovih razmerah v okrožju tega tečaja, ker te z večnim ledom prevlečene, vendar tudi z mnogimi krasotami obdarovane pokrajine mejijo celo do dežel, v katerih vlada že sto in stoletja civilizacija; tu je tisti čut, ki navdaja tukaj hrabre moške, že sam ob sebi razumljiv. Torej je preiskovanje arktike za znanje potrebno in resnično lahko opazimo, kako lepo in krasno se je začelo znanje razvijati tudi po tem polju.

Toda vrnimo se spet k projektu našega vrliga Slovenca! Pri svojem podjetju se g. Lupša opira največ na zmerno premikanje velikanske ledene puščave od izhoda preko tečaja proti zahodu (Grönland). Na vprašanje, ali Nanzen tako potovanje odobrava, odgovoril je ta zaslužni zasledovalec g. Lupša to, da le edino ta pot more peljati do cilja. Istega mnenja je prof. dr. Mitteregger in še drugi, na katere se je g. Lupša z omenjenim vprašanjem obrnil. O tem pa se tudi lahko sami prepričamo, ako čitamo v zgodovini, da so bila do danes še vsa podjetja v evropskih severnih morjih, kakor tudi na zahodni strani, namreč skozi Robezonovo ožino, negativna, prvič zaradi prevelikega nakupičenega ledu, katerega je prinesel velikanski polarni tok morja od izhoda semkaj, in drugič zavoljo tega toka samega, ki tukaj že proti jugu drvi, ter tako vsako potovanje proti severu ovira.

Omenjeno naj bode tudi to, da se podjetje g. inženjerja Lupša odlikuje od vseh drugih v tem, da on popuša ladjo, brez katere bi se bili prejšnji zasledovalci čutili izgubljeni. Zakaj? S kratkimi besedami odgovarja g. Lupša: „Vsak, ki hoče v sredino severne pole, naj se vsede na izhodu, recimo nekoliko v severu od Wrangel-ove dežele, na neizmerno ledeno puščavo, ki plava po morju od kraja do konca. Ladja je tukaj nepotrebna, kajti ona bi morala zamrzniti v to puščavo ter bi bila tako podvržena naravnim silam, ki jo lahko vsako minuto stisnejo in pokončajo. Majhna in topla hišica na površju leda daje isto zavetišče, vendar je veliko cenejša od prve.“

Spis bi bil preobširen, ako bi hotel poročati natančnosti podjetja. Sicer bode prišla kmalu spet priložnost, ko bomo več slišali o napredku tega Slovenca. Spet se vidi, da naš slovenski duh ne miruje in tudi ne bo miroval, dokler se mu ne posreči dospeti na visoko stopnjo znanja v vsakem obziru. Le hrepenenje po znanju žene moške, ki zamorejo sicer le počasi do sredine nepoznanih krajev, ne boječe se nevarnosti, ki jim pri vsakem koraku prete zabraniti pot — tukaj v ledenih puščavah se postavijo v bran hudim sovražnikom življenja, kakor večni noči, zimi, ledu, pomanjkanju, bedi i. t. d.

J. Sl.

Jeseniške novice.

V Ameriko ste odšli v torek dve delavski družini. Vedno več se jih pripravlja za odhod v novo domovino. Če jih vprašamo, kaj jih vleče proč od tukaj, odgovarjajo, da imajo premajhno plačo. Tudi z akordnim delom niso zadovoljni. Če pa drugega ne, pravijo, imeli bomo v Ameriki vsaj nedeljski počitek, ki ga tukaj pogrešamo.

Cirkus Zavatta je došel sem prejšnji teden, ki daje vsak večer svoje predstave s konji. Vdeležba je majhna.

Jeseniški gasilci so preteklo nedeljo počastili sv. Florijana. Vdeležili so se sv. maše v paradi in z društveno zastavo.

Nagle smrti je umrl na Hrušici delavec Jakob Smolej. Zjutraj so ga dobili mrtvega na vrtu. Posredni vzrok smrti — alkoholizem.

V katoliškem delavskem društvu, kjer so se po zimi vrstile predstave za predstav, je sedaj vsako nedeljo zvečer podučno predavanje.

Naša žandarmerija in Malovrhova morala. Nedavno je „Slovenec“ po-

ročal, kako čudno mnenje vlada na tukajšnji žandarmerijski postaji o moralnem stanju Jeseničanov. — Na tuk. žandarmerijo prihajata 2 (reci dva) »Slov. Naroda«, eden na o. kr. žandarmerijsko postajo, drugi pa na žandaria, ki mu je ime g. Martin.

Mrtvega našli so v planini pod Roščo dne 11. maja 22 let starega Antona Cigale iz Jeličnjega vrha, župnije Gora nad Idrijo. Ležal je mrtov že kake tri tedne. 18. aprila se je podal s koroške strani čez Roščo proti Hrušici, kjer ima oženjenega brata. Namenjen je bil k naboru v Idrijo. Pa potrjen je bil za — smrt. Najbrž je omagal na potu od truda in gladu in — zmrazil. Ko so ga obducirali, imel je popolnoma prazen želodec.

Smrt pobira Makedonce na Hrušici. Ta teden sta umrla zopet dva Makedonca v najlepših letih, eden star 18, drugi 22 let. Pokopani so na posebnem oddelku pokopališča, ki je z žico ograjen in ločen od katoliškega. Lesen križ kar s seboj pripeljejo, ko ga peljejo v mrtvašnico, in ga po pogrebu zasade na gomilo. Ko prideš na jeseniško pokopališče, vzbude ti koj pozornost novi grobovi v ozadju pokopališča s priprostim lesenimi križi. Kar po vrsti je sedaj že 5 takih grobov. Reveži so zapustili domovino, da kaj zaslužijo, pa so v tujini našli smrt. In kdo se meni sedaj kaj zanje? Pozabljeni so. Ali bodo doma izvedeli, kje so njih grobovi? Ob takih priložnostih človek čuti, kako je, če je kdo pokopan v tujini. In koliko slovenskih grobov je v daljni — Ameriki! Za sredo gredo tudi Slovenci, pa mnogi najdejo — smrt, ki bi jim doma bila gotovo še prizanesla.

9 mrtišev je bilo na Jesenicah zadnje 4 dni, od teh samo en otrok.

Novice iz Amerike.

30.000 rudarjev brez dela. The Philadelphia & Reading Coal & Iron, premogovniška družba v Shenandoahu je dala zapreti vse svoje rudnike v tem okraju. Vkljub temu, da so družbeni uradniki na znanili, da bo vsak odpuščen iz službe, ki ne bo delal celih devet ur, so delavci skoro brez izjeme delali manj kot določeni čas. Ko so torej v ponedeljek delavci prišli v rudnike, jim je bilo naznanjeno, da tu ni več dela zanje. Poroča se, da ima kompanija veliko nakopanega premoga v zalogi ter da to prenehanje z delom prvi čas ne bo imelo večjih posledic razen za delavce. V Shenandoah in Mahanoy premogovih okrajih je na ta način prišlo ob delo najmanj 30.000 rudarjev.

Znamenit shod. V Washingtonu se je vršil znamenit shod katoliških nadškofov v Ameriki. Ob istem času je bil tudi shod zaupnikov katoliške univerze v Washingtonu in inštalacija novega rektorja mgr. O'Connell-a.

Nenavadne pojedinje. Antonio Luciano, ki je bil v New Yorku zaradi uboja obtožen, a bil oproščen, je dal 309 jetnikom bogato pojedino. Kmalu je dobil posnemalca. Neki roparski morilec je dal prirediti zvečer pred smrtjo pojedino svojim sodnikom, porotnikom in krvniku. Popivalo se je do četrte ure pred obešanjem ter so zadnje kozarce izpraznili „na zdravje“ — obešencu. Neka gospa, ki je bila obsojena radi umora svojega moža, je po preteku „žalnega leta“ priredila na svoje stroške bal v kaznilnici. Plesalo se je na ta način, da sta bili po dve in dve osebi za roki skupaj sklenjeni z verigo. Na vrata plesišča so izobesili tablico — da bi jih kdo nepovabljeni ne motil — „zaprta družba“.

Črnogorski pretendent? V Publo se je vršil pogreb Srba Krist Gopčevića, ki je umrl vesled srčne otplosti. Srbsko društvo Balkan ga je spremilo k zadnjemu počitku. Bil je navzoč tudi pokojnikov brat, Božo M. Nemanič iz San Francisco. Božo pravi, da si je to ime le izposodil, da je bolj varen pred zalezovanjem maščevalne roke pretendenta, zaradi katerega je moral pobegniti iz domovine. On je baje pravi dedič črnogorske krone in član prastare vladarske rodbine. Kot 14leten deček je 1872. našel zavetje v New Orleansu, pa najeti Srb M. Vareter mu je sledil tudi v Ameriko, da bi ga spravil s sveta. Nekdo drugi mu je potem v San Francisku ponujal 10.000 dolarjev, da bi se odpovedal pravicam do črnogorskega prestola. Nekdaj ga je skušalo vjeti dvanaest Srbov, a vsem takim napadom se je Božo znal ogniti. Tudi mu je ruski car vsiljeval za ženo Marguerito, zdaj razkraljico laško, pa je ponudbo odklonil. Postal je ameriški državljan, in ga ne mika trgati hlače na prestolu kot princ črnogorski. Vendar svojih pravic nikdar ne odstopi nikomur, ker bi to bil sramoten čin za njegovo plemenitaško rodbino. Božo je zvest Amerikanec in navdušen Slovan.

Indijanci so vjeli milijonarja Marton Eriesona. Indijanci zahtevajo pol milijona odkupnine. Jetnik odkupnine noče plačati.

Vpoštevanje Slovencev. Slovenci v Jolietu so priredili veselico na korist slovenski cerkvi. Veselice sta se udeležila tudi županska kandidata obeh političnih strank.

Umrl je v South Chicago 21letni Slovenec Franc Albin iz Gor. Lokvice na Gorenjskem.

Ženske časnikarice. V Chicagu bo začel izhajati nov dnevnik „Chicago Daily Bulletin“, katerega bodo urejevale same ženske.

Staro domovino obiskat pride letos naš rojak d. g. Vid Hribar, župnik v Clevelandu. Na pot se bo podal začetkom junija ter bo ostal v stari domovini kake tri mesece.

Isnajditelj papirnih ovratnikov umrl je vesled neke nezgode v 92 letu. Amerikanec Sidney Clark je kljub temu, da so mnogi vesled njegove iznajdbe obogateli, umrl torej v revščini. V svoji starosti se je pečal celo z malimi novimi iznajdbami.

Cerkveni letopis.

Nov Marijin naslov v lavret. litanijah. Sv. Oče Leon XIII. je ukazal dodati v lavretanske litanije nov naslov Marijin. Za klicem: »Mati prečudna« se uvrsti »Mati dobrega sveta“.

V Mariboru je umrl veleč. gosp. P. Ludovik Wellenthal, frančiškan in knezoškof. duhovni svetovalec. Pokojni je bil obče priljubljen duhovnik. R. i. p.

Romarski vlak na Brezje in Bled gre dne 25. maja t. l. od Polzele v Savinjski dolini točno ob 6. uri zjutraj. Ustavi se na vseh postajah, torej tudi v Ljubljani. V Celje dospe ob 6. uri 45 minut. Vrne se dne 26. t. m. in dospe zvečer na Polzele. Romanje prirede dekliške Marijine družbe iz celjskega okraja.

Tedenski koledar.

Nedelja, 17. maja: 5. povelikonočna: Maksima dev.; evangelij: Jezus uči o moči molitve. Jan. 16. — Ponedeljek, 18. maja: Venancij m. Križev. — Torek, 19. maja: Celestin p. — Sreda, 20. maja: Bernardin Gos. — Četrtek, 21. maja: Vnebohod Gospodov. — Petek, 22. maja: Julija d. m. — Sobota, 23. maja: Paskal Baj sp. — Solnce izide 20. maja ob 4. uri 28 min., zaide pa ob 7. uri 26 m. — Lunin spremen: Zadnji krajec 19. maja ob 4. uri 16 min. popoldne. — Musica sacra v nedeljo, 17. maja: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Cecilijino mašo, zložil doktor Janez Benz, alleluja z verzoma in ofertorij »Filiae regum« koral.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. maja.

„Slovenski agrarec za Madjare“.

Včeraj nam došla „Edinost“ prinesla je pod tem naslovom in s podpisom Ypsilon napad na g. drž. poslanca Povšeta. Informirali smo se pri g. drž. poslancu, ki nam je odgovoril tole: Carinski odsek je zavrnil ta teden le razpravo o žitu, vinu in zelenjadi. Poročevalec je bil poslanec dvorni svetnik dr. Marchet, ki je le za ječmen po želji Čehov predlagal zvišano carino, za drugo žito pa je po predlogu vlade nasvetoval dotične carinske zneske. Neresnično je torej natolcevanje člankarja, da sem bil referent in predlagal zvišanje carine na žito. Istina je, da se niti vdeležil nisem debate, pač pa glasoval za one predloge, (posl. monsg. Perića), da se za Dalmacijo zviša kontingent žita od 50 na 100 tisoč kvintalov, ki naj vhaajati more v Dalmacijo brez carine; istotako za predlog posl. Basevija iz Trsta, da se istotako dovoli za Primorsko 300 tisoč kvintalov žita uvoziti brez carine, in oba imenovana gg. poslanca bodeta pritrdila, da se imata pač mnogo tudi meni zahvaliti, da sta bila predloga od carinskega odseka vpoštavana. Pri tej razpravi pa sem z vso odločnostjo se potegnil za carino na vino, s tem za odpravo zloglasne vinske klavzule, ki je toliko škode povzročila osobito vinarstvu v južnih deželah. Istotako sem dosegel z govorom svojim, da se ima ščititi pridelovanje zgodnje zelenjadi in zgodnjega krompirja, s kratka: storil sem več kakor svojo dolžnost in sicer prav za južne dežele. Če sem pa kot poročevalec za carino na živino in pridelke iz živinoreje deloval na zvišanje carine, storil sem le svojo dolžnost, ker za ogromno večino slovenskih kmetovalcev je le še dohodek iz živinoreje zadnja opora in da je vsaj še nekaj slovenskih kmetijskih domov trdnih, je pač le s podporo živinoreje bilo mogoče, in to ščititi je bila moja dolžnost. Bodi še člankarju povedano, da so skoro vsi industrijski in mestni zastopniki glasovali za po

meni predlagane carinske predloge, ter izjavili, da so po utemeljevanju mojih nasvetov se uverili, da so živinorejci ne le opravičeni, ampak naravnost siljeni v obrambo domače živinoreje tako carino zahtevati. Istotako vedi člankar, da so vse države, osobito pa Nemčija povišale carino na živino, in ko Nemčija sklene na našo živino potrojeno carino, naj naša država mirno prepusti naše živinorejce popolnemu propadu! Nazore pa v tem članku »Edinosti« sem slišal le od enega člana v carinskem odseku razvijati, ta je bil soc. dem. Seitz, ki je sploh predlagal popolno odpravo carine na vse kmetijske pridelke; to pa pomeni popoln propad slovenskega kmetijskega stanu in tega braniti smatral sem vsikdar za svojo dolžnost. Na vse druge neslane opazke, n. pr. soglasje z ogrskimi magnati, ne reagiram, vprašam pa uredništvo »Edinosti«, ali naši hrvatski bratje v Hrvatski in Slavoniji niso pridelovalci žita, vina in živine, ali so res samo ondotni veleposestniki pridelovalci žita, vina in živine? Ne spuščam se v daljne razprave, ker imam čas bolje porabiti v prid našega kmetijstva, kakor s tistimi polemikami. — Povše, drž. poslanec. — Upamo, da tržaška »Edinost« priobči tudi ta odgovor krivično napadenega g. posl. Povšeta, da bodo tako njeni čitatelji spoznali resnico.

Starosta slovenske duhovščine.

Iz Gorice se poroča: Monsignor Janez Abram bo v ponedeljek dne 18. t. mes. dopolnil svoje 90. leto. Zdaj je že poldrugo leto v postelji, a je kljub temu vedrega in veselega duha. Rojen je bil dne 18. maja 1813 v Kobiljiglavu na Krasu. Bil je dve leti kaplan ranjkega Lušina, potem 20 let stolni vikar v Gorici, štiri leta dvorni kaplan nadvojvode Karola Ludovika in zdaj že 37 let stolni kanonik. On je najstarejši med vsemi duhovniki v goriški nadškofiji, pa tudi v ljubljanski, tržaški, poreški in krški škofiji. Blagi gospod pozdravlja vse svoje znance in prijatelje ter želi vsem, naj bi dočakali njegova leta. Bog ohrani še mnogo let vrliga starčka!

„Društvo avtonomnih uradnikov in uslužbencev za slovenske dežele“.

Vsako dobro delo ima svoj čas. Ta pogovor smo imeli pred očmi, ko nam visoka o. kr. vlada po večkratni opetni predložitvi ni potrdila pravil „Društva avtonomnih uradnikov in uslužbencev za slovenske dežele“. A zdaj pa visoka vlada društva ni prepovedala, in to sme v smislu postave svoje delovanje pričeti. Da je bilo to društvo potrebno, za naše socialno življenje neprecenljive važnosti, kaže že dejstvo, da se je že dosedaj oglasilo k pristopu nad 100 udov. Kdor vé, kolike važnosti so ravno avtonomni uradi za narodno-gospodarski razvoj našega ljudstva, ta pač ne more zanikati, da je neprecenljive važnosti zjedinenje in solidarno delovanje avtonomnih uradnikov in istih predstojnikov. Kakoršno je gospodarstvo in uradovanje avtonomnih uradov, tako je tudi ljudstvo! Namen tega društva je, zediniti vse uslužbence avtonomnih uradov v društvo, v močno vez, da si izboljšajo svoje gmotno stanje in zagotovijo boljše bodočnost, in da delajo edino in solidarno za blagor ljudstva, kojemu služijo. I. občni zbor »Društva avtonomnih uradnikov in uslužbencev za slovenske dežele« se vrši dne 1. junija 1903, binkoštni ponedeljek, ob 9. uri v Žalcu, dvorana gostilne Hodnik. Vzpored: 1. Pozdrav sklicatelja. 2. Čitanje društvenih pravil. 3. Vpisovanje udov. 4. Volitev odbora. 5. Sklepanje o raznih predlogih in nasvetih. 6. Slučajnosti. 7. Poučni govori. Po zborovanju ob 1. uri banket, kovert 2 K. Kdor se želi udeležiti banketa, in kdor želi priti prejšnji dan in imeti prenočišče, naj se oglasi vsaj do 25. majnika z dopisnico Ivanu Kač v Žalec.

Leonova družba je imela v sredo večer dobro obiskano predavanje. Profesor dr. Janežič je razvijal ideal o »nadčloveku« v moderni brezverski modroslovski spekulaciji. Oziral se je v prvi vrsti na modroslovca Nietzscheja, ki je najbolj ostro in dosledno začrtal ta ideal »nadčloveka«, kateri je po telesu orjak, primerno lep in močno zvite in roparske navje. Za podobo med živali mu stavi krvoločnega ti-

gra. — Ta moderni nadčlovek ima tudi svojo moralo. Za podlago moralnemu delovanju stavi Nietzsche to le načelo: »Nič ni res; vse je dovoljeno«, a razumeva ga pa v tem smislu, da njegov nadčlovek se ne sme ozirati na krščanske pravne zakonov; ima pa mesto tega ostro dolžnost, delati po Nietzsche-jevih ukazih. — Pojmov »dobro in slabo« ta nadčlovek ne pozna, ampak namesto »dobro« pravi »močno« in namesto »slabo« pravi »sibko«. Svoj moralni sestav imenuje »gospodsko moralo« (Herrenmoral) in našo krščansko moralo imenuje v nasprotju »sužnjijsko moralo« (Skavenmoral). »Dobro delati« je Nietzscheju to, kar gospodovati ali zmagovati, in blaženstvo je čuti, ki ga čuti zmagovalci. — Nietzsche razvrstuje vse ljudi v dve vrsti: nadljudi in sužnje, tudi narode tako deli v gospodujoče in alužeče. — Vpliv tega modroslovca je velik in nevaren, zato je treba se mu upreti. — Potem je bil živahen razgovor, ki se je sukal glavno okoli dveh točk: o genetično-zgodovinskem razvoju in o posledicah tega modroslovja. V razpravo je poseglo sedem gospodov, a vsled pozne ure se ni mogla dovršiti in se bo dne 27. maja nadaljevala.

Sedaj pa Nemci štrajkajo! V Trzinu, 15. maja. Dne 31. marca t. l. se je imela vršiti volitev župana v Trzinu. Ker je nemška večina skušala s silo ostati na krmilu in je zavrgla tri slovenske viriliste, so slovenski odborniki pred volitvijo vložili protest in odšli z volišča. Nemci so bili vsled tega odhoda silno razjarjeni. »Einsperren sollte man die Obstruction!« je neki mogočnejši zahteval in svetoval v svoji jezi. C. kr. okrajno glavarstvo je pet slovenskih odbornikov obsodilo vsakega na globo 20 kron. Kaj pa Selce pri Škofji Loki? — Razmere so se izpremenile! Protest slovenskih odbornikov je obveljal. Slovenski virilisti so dosegli s pritožbo, da je c. kr. okrajno glavarstvo prisodilo virilni glas vsem zavrnjenim slovenskim virilistom, izbacilo pa urednika »Beisszange« kot zastopnika luteranske občine, ki plačuje premalo davka. Deset proti desetim so si danes (15. maja) stali. Zraven še nesreča, da zdravnik dr. Jagodica ni doma. Nemci so imeli samo devet svojih pristašev. V sredo sta se gg. Gassner in Mally peljala v Ljubljano, da sta prosila in agitirala zase pri deželni sod. svetniku Staretu. Danes so g. Stareta čakali zunaj Trzinu, da bi ga pregovorili v zadnjem trenutku. Vse zastoni. Zato so danes štrajkali Nemci. Vseh devet je šlo pred volitvijo iz občinske pisarne; Slovenci so ostali na volišču in zvedeli, da bodo Nemci dobili povabilo, da plačajo po 40 kron za obstrukcijo. Zdi se nam, da Simon Rieger pač ne bo prišel od tega, da bo izvršil obljubo svojo: »Den Neumarktlern werde ich schon die Köpfe reinwaschen!« Upajmo, da se mu sedaj drugačne, ponižnejše misli ponudijo. — Kadar bo tretja obstrukcija, Vas bomo že obvestili.

Dr. Karol Chodounsky, vseučiliški profesor v Pragi, proslavi v ponedeljek 18. t. m. svojo šestdesetletnico. Spominjati se je njega tudi nam Slovincem, ko je posvetil prof. Chodounský ravno nam mnogo plodu svoje trudaljubivosti zanimajoč se z vso vnemo za naše kraje, za naše gorovje. Cenimo si v njem ustanovitelja češke podružnice Slov. plan. društva, s katero je povzbudil v Čehih poznavanje in zanimanje za naše planine, cenimo si pa v njem tudi gorkega prijatelja slovenskega naroda, med katerim mu je ljubo živeti. Naj mu je dano, priti še mnoga leta med nas, našemu ljudstvu v probujo in njemu samemu v radost!

Ljudska posojilnica v Ljubljani razpošilja ravnokar okoli svoje letno poročilo za upravno leto 1902. Kdor bi si želel imeti to poročilo, dobi je, dokler bo kaj poročil v zalogi, brezplačno v pisarni »Ljudske posojilnice« v Ljubljani.

Na shodu slovenskih vseučilištnikov na Dunaju se je vsprejela tudi resolucija, s katero se protestira, da bi se laški pravni kurzi iz Inomosta premestili v Gorico ali Trst.

Novi prapori v Postojni. Dobili smo iz Postojne sledeči poziv: Bratska družba! Meseca rožnika t. l. nameravata »Po-

stojnska Čitalnica« in Telovadno društvo »Sokole« v Postojni skupno razviti svoje društvene prapore. Da se bode pa izvršila ta pomembna slavnost kolikor možno sijajno in častno, pozivlja podpisani odbor vsa bratska narodna društva, da nam izvolijo šimpreje, najdalje pa do 25. vel. travna naznaniti, ako se iste vdeležijo in sicer: ali korporativno z zastavo, po deputaciji in v kolikem številu. Dalje prosimo približno število onih naznaniti, ki nameravajo o tej priliki si ogledati Postojnsko jamo. Pri zadostnem številu oglašencev potrudil se bode odbor, da dobi znatno znižano vstopnino za goste. Morebitno sodelovanje pri telovadbi ali pri komersu prosimo blagovoljno obje. nem omeniti. Vse druge podrobnosti in natančni vspeled naznanimo potem pravočasno.

Pripravljalni odbor.

Razpisana je do 25. maja učiteljska služba v Žabnici pri Škofji Loki.

Zlato poroko obhajala sta preteklo nedeljo g. Peter Majdič, veleposestnik in lastnik paromlina v Jaršah pri Mengšu, ter njegova gospa Marija Majdič Cerkevna slavnost se je vršila v menški farni cerkvi s krasnim nagovorom domačega g. župnika v pričo sinov, vnukov, sorodnikov in povabljenih gostov ter na stotine broječega ljudstva. Slavnost je bila zelo ganljiva in gotovo je v tem trenutku kipela iz sto in sto src želja do Vsemogočnega, naj blagima dobrotnikoma fare podeli milost dočakati demantne poroke. Po cerkvenem obredu so se zbrali sorodniki in nekaj gostov na domu gosp. Petra Majdiča, kjer so v prijaznem družbinskem slavlju med raznimi napitnicami končali ta redki in pomenljivi domači praznik.

V Trbižu je umrl dijak VI. gimnaz. razreda Janez Krašnja.

Vojaštvo v Mariboru je tudi pripravljeno za odhod v Zagreb.

V Zagrebu je dr. Franku umrl sin Koloman, ki je dovršil tehnične nauke. Umrl je vsled jetike v 27. letu svoje dobe.

Soc. demokratični shodi se vrše jutri v Zagorju, Zidanem mostu, Sežani, Divači in na Raketu. Dnevni red: Novi davki na živež.

Konj ubil otroka. V četrtek popoldne sta se igrala na vrtu 5- in 11letna sinčka g. Drašlerja, posestnika na Gorici. Okoli 4. ure žene domača konja k vodnjaku. Pri tem pa preskoči konj vrtno ograjo ter dirja naravnost proti igraščima se otrokoma. Otroka, prestrašena, nekoliko odskočita, toda konj tako nesrečno zadene s kopitom 5letnega Tončka na glavo, da se leta nezavesten zgrudi na tla. Tončka odnese nesrečni oče v sobo, kjer so mu polagali neprestano mokre obkladke. Toda Tonček, ne da bi se čul kak bolesten vzdih, je umrl v očetovem naročju po preteku štirih ur.

Dolenjske novice. Zlato poroko obhajata v Novem mestu 23. t. m. gosp. Mihael Jazbec, bivši krojaški mojster in njegova žena Lucija rojena Skrajner. — Umrl je na Dvoru po dolgi mučni bolezni, v 28. letu svoje dobe, obče priljubljeni in vestni trgovec v Semiču g. Avgust Zure. — Umrl je gosp. Ivan Erker, nadučitelj v Spod. Zdihozem pri Mozlju, dne 12. t. m. v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji in bil dne 15. t. m. dopoldne prepeljan v svoj rojstni kraj Staro Cerkev pri Kočevju.

Znani Marijan Marchi, lahonski agitator in odstavljani učitelj, prijatelj »Učiteljskega Tovarisa«, je od laške večine obč. odbora v Veprincu imenovan občinski tajnikom. Ljudstvo je radi tega ogorčeno.

Čistega dobička za 5,107.955 K je minolo leto 1902 imela poštna hranilnica. To smo za danes povzeli iz »Letopisa« poštne hranilnice, ki nam se je bil doposla. Knjiga obsega 83 strani velike čitverke. Kakor dozda vsako leto, hočemo tudi letos priložnostno povzeti iz izvestja nekatere podatke, o katerih sodimo, da bi isti zanimali naše občinstvo. Za danes pristavimo še to, da je meseca decembra 1902 pri poštne hranilničnem uradu na Dunaju službovalo 2032 oseb, t. j. 708 državnih uradnikov, 172 računovodnikov, 731 pomožnih uradnikov, 16 knjigovoditelj, 216 kalkulantek, 73 uradnih in 56 pomožnih službenikov, 60 drugih strožnikov.

Slovenji gralec je ob zadnjem štetju imel 1163 prebivalcev, 124 hišnih števil, od teh je sedaj pogorelo 39 hiš z okoli 80 objektov. Škode vsled požara je komisija naračunila za 702.000 K, a zavarovalne družbe bo zadelo za okoli 156.000 K. Pomota je znala povedati, da je velik del mesteca pogorel dne 10. maja 1881, — ne, v letnici morajo biti tri enojke, namreč 1811, tistokrat je v majniku bil dan deseti, kakor letos.

Posredovalnica trgov. društva »Merkur«. Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani naznanja, da se iščejo potom društvene posredovalnice od strani gospodov trgovcev naslednje moči v nameščenju: 1 kontorist za Ljubljano, 3 pomočniki spec. stroke za Ljubljano, 1 pomočnik spec. stroke za deželo, 5 pomočnikov manufakt. stroke za Ljubljano, 1 pomočnik manufakt. stroke za Celovec, 1 blagajničarka za Ljubljano, 1 blagajničarka za deželo, 1 učenec za manufakt. trgovino v Ljubljani. — Od strani nastavljenecv iščejo naslednji službe: 3 pomočniki spec. stroke, 1 pomočnik manufakt. stroke, 1 pomočnik mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske in manufakt. stroke, 3 pomočniki spec. in želez. stroke in 1 kontorist za mesec oktober.

Žena železniškega sprevodnika skočila pod vlak iz Krive Vrbe na Koroskem se poroča: Žena železniškega sprevodnika v Šmartnu, A. Feichter, je skočila pod vlak, ki odhaja iz Celovca ob 7. uri zvečer, in je bila povožena. Gospod, ki je bil na vlaku, o tem še poroča: Ko je vlak pripeljal blizu Krive Vrbe, je naenkrat naglo in kakih 5 minut pred postajo obstal. Mislili smo, da ne more v postajo voziti, ker tam stoji kak drug vlak. Naenkrat pa se sliši vpitje, da smo povozili človeka. Bila je mlada žena, vdova po nekem železniškem sprevodniku, ki je pred 14 dnevi umrl. Nesrečnica je skočila ravno pred stroj, da strojevodja vlaka ni več mogel zadržati. Cel vlak je šel čez njo in ji je glavo odrezal, da je bila takoj mrtva. Truplo je ležalo kakih 10 korakov za stoječim vlakom in so ga potegnili v jarek pri trsu. S precejšnjo zamudo je vlak vozil potem dalje. Strojvodjo ne zadene nobena krivda.

Sejmi po Slovenskem od 8. do 23. maja. Na Kranjskem: 18. na Vrhniki, Vinici in Trzinu; 20. v Mozlju; 22. v St. Lambertu, Žužemberku in v Gor. Logatcu; 23. v Trzinu. — Na slovenskem Stajerskem: 20. pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.; 22. v Loki; 23. pri Sv. Filipu v Vercu, Rajhenburgu, Olimju, Velenju, Poličanah in pri Sv. Trojici v Slov. gor. — Na Koroskem: 18. v Smihelu pri Pliberku; 19. v Celovcu (14 dni). — Na Primorskem: 22. v Kastvi.

Ljubljanske novice.

Zaročili so se: g. Viljem Nunnberg, zavarovalni uradnik z gđ. Marijo Radešek, gostilničarko pri nemškem vitezcu. — G. Martin Gerlovič, policijski stražnik z gđ. Jero Kapsus. — G. Fran Sluga, ključar na železnici z gđ. Franjo Prešern. — G. Karl Kresal, hranil. sluga z gđ. Jerico Plevnik.

Poročil se je danes c. kr. poštni oficijal v Zagrebu gosp. Jakob Brkič z gđ. Marijo Kosec. — Dne 4. junija se poroči v knezoškofjski kapeli stotnik Stanislav Puchalski z gđ. Luigino Hochmann pl. Hochsan, hčerko fml. Hochmann.

Turnarska slavnost v Ljubljani bo, kakor čujemo iz dobrega vira, prav ponižna. Javnega nastopa in obhoda ne bodo smeli turnarji prirediti. Vsa slavnost se bo smela vršiti le znotraj zidov. Deželni odbor je ustrelil sicer velicega kozla, ko je dovolil nemškimi nacionalnim turnerjem gledališče, a pri nas mora liberalna slovensko-nemška zveza povsod roge kazati! Svetujemo celjskim in ostalim turnarjem, da se obnašajo v Ljubljani prav ponižno!

Glas o Ljubljani. »Primorskemu listu« piše naročnik od kranjske meje: P. Hartman je spravil tudi mene v Ljubljano po dolgem času. Ocenoratorija sv. Frančišek« so že časniki po svoje pisali. — Ljubljana pa ni »bela« ampak skoro nemška! Skrajni čas je vzeti v roke Gabrščekov »pasji bič.« S slovenskim govorom skoraj ne more človek dobiti za svoj groš postrežbe po gostilnah. Kdo sili gostilničarje v nemštvo? Inteligenca, pa ne narodna, ampak »Narodova!« Tej resnici mora pritrditi tudi dr. Tuma sam, ako se spomni, s kom je bil v družbi pri »Elefantu«. Ljubljanska »Narodova« inteligenca hodi k »Elefantu« v gostilno. Fijakar mi je rekel na uho: »Gaspud k Slon« hodijo iblanski sloni. Mož je najbrže prav imel (dobro da nisem sam Ljubljancan) jaz bi le omenil, da mesto »iblanski« bi se boljše reklo »napredni«. Velika gospoda, ki se štuli s prijateljstvom Strossmayerja, framaona Podlipnega itd., je tudi poklicana obvarovati značaj slovenske Ljubljane! ne pa biti »narodna propalica« (prosto po »Soči«!) S takim naprednim postopanjem, kakoršno je sedaj v mestu, se Ljubljana nikakor ne more priporočiti slovenskim bratom za obiskovanje! Kdo je zakrivil? Oni, ki mirno slone v objemu z baronom Schwegljem. Zavedni Slovenci! Delajte kotra znani kliki! Resnobni so dnevi! Rešite centralo!

Novi most čez Gradaščo na Krakovskem nasipu prično prihodnji teden postav-

ljati. Starega, lesenega so te dni razdrli in odpeljali. Konstrukcija novega mostu bo iz železa.

Nov kanal so pričeli graditi v Karunovih ulicah, in sicer od trnovske cerkve do Gradašice.

Prijet postopač. Ljubljanska policija je zaprla včeraj popoldne postopača Janeza Tomšiča iz Bohinjske Bistrice, ker ga preganja okrajna sodnija v Kranjski gori zaradi telesne poškodbe nekega delavca.

Le k meni v Moste je upila danes dopoldne na Cesarja Jožefa trgu Frančiška Lap, posestnikova žena v Mostah, in se hvallila, da vsako zlomljeno nogo ozdravi v 24 urah. Ob enem pa je ponujala ženskam, ki so se kar trle okoli nje, šopke sladkih korenin in sladkega lesa, češ, da so to zdravila za božjast, če se kri vstavlja, če se voda zapira itd. Zena bi še bila nadalje upila in hvallila svoja zdravila, pa je prišel policaj in jo odvedel na rotovž, kjer so jej povedali, kako moč imajo njena zdravila.

Na električni cestni železnici se je danes jutraj na progi pri Dolenjskem kolo-dvoru na tiru ustavil električni voz, ker so vilice naenkrat počile in je bil dotok elektrike vstavljen.

Ljubljanske ure spadajo brezdvomno tudi v vrsto ljubljanskih posebnosti. Če se človek napoti od sv. Petra proti trnovski cerkvi v trenutku, ko bije šempeterska ura recimo deset, pride brez posebnega napora v Trnovo točno ob desetih, čeravno je bil tudi pri stolni in frančiškanski cerkvi v hipu, ko so kazali kazalci na zvonikih ravno deset. O tej zadevi se je že mnogo pisalo in govorilo, posebno mestni očetje so že sklepali o tem in onem, celo o Kundičevem »kanonu« za meglo, a vendar še sedaj ni odpravljen ta nedostatek. Naj se vendar poskusi, da bo vsaj ena ura v mestu zanesljivo uravnana po pravem času, in če že ne druga, vsaj ona, ki so jo prenesli iz Lat-termannovega drevoreda v Zvezdo.

Velika vrtna veselica pevskega društva »Ljubljana« v nedeljo 17. t. m. na Koslerjevem vrtu bode obsegala razum petja, vojaške godbe, sredolova, 3 metre visokega zrakoplova in bengaličnega ognja tudi ples v salonu Začetek ob 3. uri popoldan.

Nevarno obolet je tukajšnji notar gosp. dr. Rupert Bežek. Skoro ni upanja, da bi ostal pri življenju.

Promenadni koncert bode zopet jutri ob pol 12. uri dopoldne v »Zvezdi«. Vspeled bo zaključila Struber koračnica, katere skladatelj je nadvojvoda Peter Ferdinand.

Policaji v civilni obleki. Včeraj so Ljubljancem stikali glave, ker so opazili toliko policajev v civilni obleki. Policaji so imeli civilne obleke radi tega, da so ložje opazovali, iz katerih oken se vsipa prah na cesto, ker ženske, ki to rade delajo, ne store tega, ako vidijo v bližini policaja v uniformi.

Ogenj v dimniku. V Patatovi hiši na sv. Petra cesti št 30 je včeraj okoli 8. ure zvečer nastal v dimniku ogenj, katerega pa so gasilci kmalu zadušili. Dimnik je baje v jako slabem stanu in slabo izpeljan, vsled česar je v njem že večkrat nastal ogenj.

Pasje trpljenje. Včeraj popoldne sta Pirkereva plesarska vajenca vpregla psa v voz, na katerega sta naložila dve omari in se potem še sama vsedla na omari. Psa sta podila, da je moral z vozom teči. Tako trpinčenje psa je vzbudilo mej ljudmi na cesti občo nevoljo. Vajenca je policaj zapisal.

Tomazičev hotel v Kolodvorskih ulicah bodo prenovili. V spodnjih prostorih so se že pričela zidarska dela.

Stavka sekundarjev v deželni bolnici se pripravlja, ako deželni odbor kranjski do 20. t. m. ne ugodni neki zahtevi sekundarjev.

Črešnje smo ta teden letos prvič opazili na ljubljanskem trgu.

Graversko obrt je g. Fr. Pock prodal g. Antonu Černetu.

Razstava ženskih ročnih del se otvori v Ljubljani dne 20. junija t. l. Razstavljena bodo dela raznih tehnik, kakor tudi slikarije. Na željo razstavljalck se bodo dela, katera bodo s cenami opremljena, prodajala. Zanimanje za razstavo presega meje naše ožje domovine, udeležile se je bodo dame celo z Dunaja. Posestnice dragocenih turških in japonskih del, kakor tudi starin so se tudi povabilu odzvale, tako da bo razstava jako mnogovrstna. Izmej zavodov nam je še posebno omeniti visjo deklisno šolo, koja se bo posebno s slovensko tehniko odlikovala, in po ročnih delih že itak slovečo uršulinsko šolo, koje vodstvo je ljubiznivo obljubilo se udeležiti kolikor mogoče mnogobrojno razstave. Razstava bo v zelenjem olepšani dvorani »Mestnega doma« v korist družbi sv. Cirila in Metoda in mestnih ubogih.

Obrtno gibanje v Ljubljani. V aprilu so prijavili sledeči nove obrte: Bratje Novakovič trgovina z vinom, žganjem in oljem, Ant. Venier šivilja, Hitzl & Kozina trgovina z mešanim blagom, Dečman in drugovi, iz-

o usmiljenkah in dež. bolnici. dokler ne prekličejo notice »Skaf na balu«. dokler ne prekličejo psov, katere so položili sv. očetu v usta in dokler ne prekličejo številnih lažij, katere si je izmislil »Narod« o naših somišljenikih in katere je pobral iz tujih listov. Za pisavo »Slovenskega Naroda« v polni meri velja klic: »Nam se tak način političnega bojevanja stoji, kakor se mora študiti vsakemu količkar dostojnemu človeku. Žalostno pa je, da je tak način bojevanja pri nas sploh mogoč in da občno zaničevanje ne zadušiti stranke, ki se ne zna boriti z drugimi sredstvi, kakor z infamijami«. Velja pa tudi tisto, kar pravi »Narod« danes nam došla celjska »Domovina«: »Kar se pa moki negavice tiče, s katerimi nam »Narodov« člankar grozi, prijazno svetujemo, naj si sam eno v mrzli vodi dobro pomodeno negavico priveže čez čelo, eno pa čez željosti. Potem bo manj nervozen in si bo napravil manj blamaže«.

Književnost in umetnost.

*** Gledališka predstava v Zagorju.** Dne 21. t. m. priredili zagorski dilektanti v dvorani L. Habata štiridejansko šaloigro »Valvazorjev trg št. 6«, pri kateri hode gostoval član slovenske drame gosp. Anton Verovšek v ulogi »Bunke«. Začetek ob 6. uri zvečer. Po predstavi prista zabava, pri kateri svira zagorski orkester.

*** Gdđ. Milka Gerbič,** hčerka ravnateljice »Glasbene Matice« sodeluje danes pri koncertu slovenskega pevškega društva v Gorici, jutri pa bo pela pri slovenskem koncertu v Trstu.

*** Castelnuovo — Hercegnovi** Pod tem naslovom je izdal g. Nik. Bar. Gjo novič, lekar v Hercegnovem v Dalmaciji, popis tega kraja, kateri se šteje med najlepše v Dalmaciji in ki ga priporočajo kot zdravilišče.

Izpred sodišča.

Porotne obravnave v Mariboru se pričnejo 8. junija t. l. Nastopni slučaji pridejo pred porotnike: 8. junija sodnijski sluga Prah zavoljo zlorabe uradne oblisti, uradnega poneverjenja in goljufije; 9. junija L. Bolec zavoljo istega prestopka kakor prejšnji; 10. J. Slaček in J. Breznik zavoljo posilstva in goljufije; 15. 16. in 17. junija J. Šalamun zavoljo umora.

Prva hrvatska sodnijska razprava v Rovinju je bila 9. t. m., kakor posnemamo iz »Naše Sloce«.

Na vesala. Pred porotniki v Korneuburgu je bila na vesala obsojena Ana Marija Tomrala, ker je svojega otroka umorila. Morilka je pripoznala svoj zločin, a se je opravičevala, da je hotela svojega otroka lati v kako bolnišnico na Dunaju, pa ga nikjer niso hoteli vsprejeti, in šla je z Dunaja in je umorila svojega otroka.

Po petindvajsetih letih prosta kamilnica je v Würzburgu 43 letna Monika Sallerde. Leta 1878. je kot 18 letna deklica zastupila svojega ljubljence; obsojena je bila na smrt, a kralj Ludvik II. jo je pomilostil in zaprta bi morala biti celo svoje življenje. Zdaj so jo oprostili.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

Požari v Galiciji se v zadnjem času silno množijo. Gorelo je v teku zadnjih petih tednov v 19 krajih ter pogorelo skupno nad dvatisoč hiš. Skodo denijo blizu na štiri milijone kron. — Zrakoplovstvo. Z novim zrakoplovom, ki se da voditi, je včeraj prevozil zrakoplovec Lebandij v Montesu 12 kilometrov v 25 minutah. — Morilci kralja Humberta. Vseled sokrivde na umoru kralja Humberta so aretirali v Siracussah anarhista Soppevia in Rivolta. — Kruh podraže danes peki v Parizu. — Zastrupljeno jed je povzročila rodina graverja Turnarja na Dunaju. En otrok Turnerjev je že umrl. — Angleški kralj je za časa svojega bivanja v Parizu agral v eni noči 90 000 frankov. — Veliko poneverjenje, čez 100 000 frankov, so zasledili pri finančnem ministerstvu v Lizboni. Višji uradniki so v družbi nekaterimi liferanti sleparili državo.

Falš prorokuje: Od 11. do 20. maja mnogo viharjev in povednj; od 20. do 28. vedno viharji, a z njimi ne toliko dežja, adi tega tudi ne bo povednj. V prvih dneh stoji temperatura nad normalom, pride skoraj potem ravno tako nizko pod normal. 26. maj je kritičen dan prve vrste, podedni preti.

Srce se more oživiti. Razni listi poročajo: Dr. Kulinko je izumil sredstvo, s katerim je mogoče mrtvo srce oživiti. To sredstvo je Lockova topla tekočina napolnjena kisika, s katero se mrtvo srce napoči. Nedavno je dr. Kulinko javil pariški akademiji znanost, da je srce 3 mesece sta-

rega deteta, ki je umrlo od pneumonije, oživil, da je pričelo biti, istotako se mu ta posrečilo tudi pri raznih drugih ljudeh 30 ur po njihovi smrti. Koliko je na teh vesteh resnica, se ho v kratkem pokazalo.

Častnikova vdova umrla lakota. Iz Budimpešte se o tem še obširneje poroča: V Budimpešti je bila policijski naznana nenadna smrt neke stara gospe. Ko je policijski zdravnik prišel v stanovanje, nudil se mu je žalosten prizor. Soba je bila popolnoma prazna. V kotu je na kupčku na pol gnile slame ležalo mrtvo truplo 50- do 55letne ženske brez vsake obleke. Poleg mrtve čepelo je osemnajstletno dekle, zavito v rjuho. V sobi ni bilo nič pohištva ali kake druge opreme. Policijski komisar je dognal, da sta mati in hči stanovali dva meseca v tem stanovanju v največji bedi. Vživali ste le kruh, kojega so jima darovali sosede. Ranjka je bila vdova pruskega topničarskega častnika in je dobivala po nemškem konzulatu 150 mark mesečne penzije po možu. Ničvredni vdovin sin je vsak mesec redno prišel po pokojnico na konzulat in denar porabil za se, med tem ko sta mati in sestra morali živeti v največji bedi. Policijski je mnenja, da je mati umrla v led lakote, hči pa že tri dni ni vžila ničesar. Ničvrednega sina so aretirali.

Zastrupljeni delavci. V Pardubicah na Češkem se je v tovarni špirita Daniela Fanto pripetila vsled neprevidnosti velika nesreča. Več delavcev je spirt zmešalo z neko esenco in to mešanico pilo. Posledice so se kmalu pokazale. Osem delavcev je zbolelo, izmed katerih sta dva že umrla. Dvomi se, da bi ostali okrevali.

Konkurenca za »moško lepoto« bode priredila zveza avstrijskih šuletskih društev na Dunaju.

Drobiž.

Razne narodnosti. Rusinska narodna pripovedka pravi: Ko so Kristusa peljali k smrti, so ga hoteli Nemci odpisati, Armeni odkupiti, Poljaki ukrasti, Rusini s silo oprostiti. Zato so postali Nemci pisarji, Armeni trgovci, Poljaki tatovi, Rusini pa pobijavci.

Društva.

(Prostovoljno gasilno društvo v Stražišču pri Kranju) priredi v nedeljo, 24. t. m. blagoslovljenje društvenega doma ter gasilnega orodja z naslednjim vspeedom: Od 1 ure naprej sprejemanje društev pri Matevžu Hfuarju (Lajnarju). Ob 2. uri odkorakajo društva v cerkev in potem k društvenemu domu, kjer bode blagoslovljenje. Po blagoslovljenju odkorakajo vsa društva v gostilniške prostore g. Valentina Benedika, kjer se vrši veselica s petjem, plesom ter šaljivo loterijo. Pri veselici svira meščanska godba iz Kranja. Vstopnina za uniformirane 40 vin, za osebo 80 vin, za družino 2 kroni. Ker je čisti dobček namenjen za napravo gasilnega orodja, se prepričati hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst, 16. maja. Ob dalmatinskem obrežju je paruik »Grandosa«, na katerem sta se vozila črnogorski princ Danilo in njegova soproga, trčnil ob avstrijsko vojno ladijo »Grof Wurmbbrand«, ki je vozila s polnim parom. Parnik je nekoliko poškodovan, a če bi se to zgodilo trenotek prej, bi vojna ladija parnik potopila v globine.

Maribor, 16. maja. Pri Sv. Marjeti poleg Rimskih toplic je tatinska družba z Dolenjskega po noči ulomila v šestih hišah. Ulomili so tatovi tudi v dve prodajalnici in v poštno pisarno. Število teh rokovanjčev je okoli 25.

Gradec, 16. maja. Včeraj se je tu vršil po šestih letih zopet prvi vojaški promenačni koncert. Gonji nemških nacionalcev proti vojaški godbi je zaključek — blamaža.

Zagreb, 16. maja. Številna deputacija najodličnejših Hrvatov iz Hrvatske bo šla v kratkem k cesarju na Dunaj, da mu pojasni, kako impertinentno napačno popisuje ban položaj na Hrvatskem. Ako deputacija ne bo sprejeta, tedaj bodo naprošeni jugoslovanski zastopniki v državnem zboru, da z vsemi dovoljenimi sredstvi si pridobijo avdienco in povedo Nj. Veličanstvu resnico o položaju na Hrvatskem.

Dubrovnik, 16. maja. V znak žalovanja nad hrvatskimi žrtvami preloženo je slavlje blagoslovljenja zastave pevskega društva »Gundulić« na boljše dni. — Dr. M. Cingrija.

Dunaj, 16. maja. Včeraj se je vstanovilo na Dunaju novo, tretje slovensko dijaško društvo z imenom »Sava«. Ker so Tavčarjeve privrženice poglali iz »Slovenije«, osnovali so si lastno ognjišče, kjer se bodo ogrevali za svoje ideale: čista svobodomiselnost, Tavčar in ljubljanska frakarija. Mej dijaštvom novo društvo nazivajo »Gradaščica«.

Dunaj, 16. maja. Makedonski vstaški vodja 19 let stari Danev je tu, ker mora radi neke rane podvreči se operaciji. Danev pripoveduje, da je vstaško okrožje razdeljeno na 54 okrožij s 150 četami.

Budimpešta, 16. maja. Nadvojvoda Fran Ferdinand je pred svojim odhodom govoril z grofom Zichyjem. Hujskajoča poročila opozicijskih listov niso resnična. Položaj je silno kritičen in utegne vsak čas priti do demisij. Grofa Apponyja sprejme cesar v avdienci.

Turin, 16. maja. Tu se vrši kongres salezijskih sodelavcev. Navzočih nad 2000 oseb, mej njimi 30 škofov.

Lviv, 16. maja. Na posestvu grofa Dzieduszyškega so se kmetje uprli. Množica je grozila opustošiti grad. Pripravlja se velika stavka delavcev na polju.

Carigrad, 16. maja. Obisk mošej je od včeraj za vse Neturke prepovedan.

New York, 16. maja. O nedavno preprečeni nameri mafije razstreliti s posebnim strojem z dinamitom angleški parnik »Umbria« v zrak, se sedaj poroča, da je mafija pisala pismo, da hoče očistiti newjorško luko angleških ladij in da izvrši nadaljne napade.

Listnica uredništva:

Dunaj. Poročilo o shodu za slovensko vseučilišče je došlo še-le danes popoldne. Obžalujemo, da je torej ne moremo poročiti že v današnji številki. Priporočamo se za hitra poročila. Prosimo z obratno pošto poročila o shodu, katerega omenjate v pismu.

Poslano.

Odgovor na »Poslano« g. Fr. Sviglja, magistratnega konceptista v Ljubljani v »Narodu« dne 1. maja.

Ne zdelo bi se mi vredno, na Vaše »Poslano« odgovarjati, a ker »Slovenec« dopis naravnost laž očitale, dolžan sem na to odgovoriti. Vidi se, g. Svigelj, da ste zelo razburjeni, ker Vam je »Slovenec« povedal nekaj gorkih, a resničnih. Vi ste menda mnenja, da je duhovnik brezpraven helot, katerega sme zadnji pisar blatiti, a duhovnik bi se še menda braniti ne smel? Vi in par Vaših pristašev bi bili že davno zaslužili, da bi Vam bil s čim drugim posvetil, ker me že več let napadate, akoravno veste, da ni na tem nič resničnega. Ako Vam moj odgovor ne bo všeč, sami sebi pripišite?

Odlčno izjavljam, da je vse, kar je »Slovenec« pisal o občinski volitvi, popolnoma resnično, ne pa »nesramna laž«, in konstatiram da Vi lažete, ako to trdite. To izprijete volilni zapisnik, na katerega se Vi sklicujete, in tudi g. nadučitelj mora to potrditi, ako hoče biti nepristranski, kakor ga Vi hvalite. V II. in III. razredu ste imeli štiri volilce in niste mogli postaviti kandidatov in tudi v I. razredu bi ne bili zmagali, ako bi nista tudi gospodična J. Z. in g. nadučitelj z Vami volili, ker bi Vam bil še en glas manjkal do večine. Čudim se, zakaj napadate zaradi volitev gospodično J. Z. in ji hočete škodovati, saj se je še celo sramoval g. nadučitelj, Vaš prijatelj, z Vami voliti, in je zagotavljal, da bi ne bil vseh Vaših kandidatov volil, ako bi se bil volitve udeležil.

Gdđ. I. Z. je ravnala popolnoma korektno; ona ni dala pooblastila ne Vam ne meni, ampak dala ga je tretji osebi, g. prof. M. P., kateremu ona bolj zaupa kot Vam, kateri tukajšnje razmere tudi najbolj pozna. In Vi se drznete celo tega gospoda v »Narodu« napadati! Povemo, g. Svigelj, da je g. M. P. mož, ki ima pri nas in tudi v narodnih krogih vse drugi ugled kot Vi, mož ki ima kaj v glavi in v žepu, kateri je zaradi svoje prijaznosti in nepristranosti tudi med ljudstvom spoštovan. Vi ste toliko ne-taktni, da mu celo očitale pobožnost, ako je toliko pošten in neustrašen, da javno izpolnjuje svoje verske dolžnosti.

Zakaj pa se sramuje učiteljstvo in skoro vsi posestniki z Vašo stranko voliti? Ker je v Vaši stranki nekaj tako surovih in prepirljivih ljudi, da so celi vasi in občini v nadlogo. Ali ni neki Vaš pristaš tiral prejšnjega blagega g. nadučitelja zaradi svojega zanemarjenega dečka pred sodišče? Ali ni

nad učiteljem pred nedavnim časom iz njegove hiše priletel kamen? Ali ni eden iz Vaše stranke skoraj smrtno nevarno ranil neko osebo, ki mu ni nič žalega storila? Ali niso ti ljudje v vednih pravdah in skoro vsem poštenim ljudem v nadlogo, tako, da se ljubljanski sodniki in sodnijski sluge pri-tožujejo nad tem, da jim ti ljudje dajo toliko opraviti.

Iz teh slučajev lahko izprevidite, gosp. Svigelj, kake sadove rode liberalni »Narodovi« nauki med našimi nevednimi kmeti. Hvala Bogu da jih ni veliko teh Vaših pristašev, lahko jih seštejemo na prstih ene roke, a že teh je preveč. Zaradi tistih 400 K — bilo jih je še več, namreč 600 K — ne otresam samo jaz jezika, ampak cela občina. Gorje »klerikalnemu« odboru, ako bi bil tako gospodaril! saj vidimo, da zaradi kake malenkosti ods avijo »klerikalnega« župana.

Vi meni tudi očitata, da delujem pri naših društvih »zaradi kronc«. Človek se mora smejeti, ako bere, kaj ste skrpal Vi in Vaši pristaši skupaj v »Narodu« z dne 20. aprila o našem »Kmetijskem društvu« in kaka protislovja so v tem dopisu. Pojdite pogledat knjige in bote videli, da brezplačno delujem pri društvu, iz dobička kmetijskega društva pospešujemo kmetijstvo, napravili smo 3 slamo reznice, mlatilnico, travniško brano in bi še več, ako bi bilo ljudstvo še bolj edino. Oprostite, g. Svigelj, da Vas pri tej priliki vprašam: Zakaj ste pa Vi in rajni M. P. pomagali ustanoviti »Kmetijsko društvo« na Igu in ste celo napovedali liberalnemu trgovcu Minattiju, da ga bo to uničilo? Vidite, kak konsekventen liberallec ste? Ali morete trditi, da je to laž? Ali so morebiti Vam dišale »kronce« in so morebiti tudi zdaj »kronce« vzrok, da mene napadate? Ako ne bote mirovali in blatili mene, našo občino in društva — Vam še lahko posvetimo; graddiva imam še dosti pripravljenega.

Pri tej priliki odgovarjam tudi gosp. Martinu Furlanu. On trdi v popravku, da je za župnijo v Tomišlju, toda le na drug način kot jaz. Ako ste za župnijo, zakaj pa ste kot glavni nasprotnik župnije iskali povod podijsov proti župniji, in celo pri takih, ki nimajo pri tem nič govoriti, in z vsemi močmi delujete proti njej? Iz zanesljivega vira sem zvedel, da ste se izrazili, da bi bili proti župniji tudi, ako bi ne bilo treba ne vinarja prispevati. Iz tega izprevidite, da morajo biti drugi ozirni merodajni pri tem Vašem nasprotstvu, katerih tudi ne morete utajiti, ker so sploh znani.

Tomišelj, 9. maja 1903.

Jožef Knific

kuratni beneficijat.

Dunajska borza

dne 16. maja.

Skupni državni dolg v notah	100:65
Skupni državni dolg v srebru	100:50
Avstrijska zlata renta 4%	121:15
Avstrijska kronska renta 4%	101:10
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	93:40
Ogrska zlata renta 4%	121:25
Ogrska kronska renta 4%	99:50
Ogrska inv. renta 3 1/2%	91:80
Avstro-ogrsko bančne delnice	16:50
Kreditne delnice	670:25
London vista	239:70 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117:05
20 mark	23:41
20 frankov	19:07
Italijanski bankovci	95:25
C. kr. cekini	11:30

Žitne cene

dne 16. maja 1903.

(Termin.)

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za maj	K 7:58 do 7:59
» » oktober	» 7:37 » 7:38
Rž za oktober	» 6:45 » 6:46
Oves za maj	» 5:86 » 5:87
Oves za oktober	» 5:50 » 5:51
Koruzna za maj	» 6:44 » 6:45
Koruzna za julij	» 6:44 » 6:45

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 7:70 do 8:35
Rž južne železnice	» » » » »
Rž	» 7:05 » 7:20
Ječmen	» 6:40 » 7:25
» ob Tisi	» 6:70 » 7:50
Koruzna ogrska	» 6:80 » 7:—
Cinkvant	» 7:30 » 7:80
Oves srednji	» 6:25 » 6:45
Fižol	» 6:75 » 13:75

Tržne cene v Ljubljani

dne 13. maja.

	K/h		K/h
Goveje meso l. v. kg	1:32	Pšenica . . . 100 kg	17:—
Telečje meso . . .	1:30	Rž . . . » »	14:—
Prasičje » sveže . .	1:40	Ječmen . . . » »	14:—
Koštrunovo meso . .	—90	Oves . . . » »	15:—
Maslo . . . » » »	2:40	Proso . . . » »	18:—
Mast prasičja . . .	1:60	Ardo, belo, » »	18:—
Slanina sveža . . .	1:40	Koruzna . . . » »	15:—
» prekajena . . .	1:70	Krompir . . . » »	6:60
Jajce, jedno . . .	—5	Drva, trda, m ³	7:50
Mleko, liter . . .	—18	» mehka, » »	5:50
Pisaneec . . . » »	1:30	Seno, 100 kg . .	7:50
Golob . . . » » »	—45	Slama, » » »	6:60
Fižol, liter . . . » »	—24	Pšenična moka št. 1	28:—
Grah, » » » » »	—40	Koruzna » » »	21:—
Leča, » » » » »	—30	Ajdova » » » »	36:—

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 746.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrar.	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
15. 9. sveč.	739.5	11.6	sl. sever	dež	16.4
16. 7. jut.	738.4	9.5	sl. jvzh.	megla	
16. 9. popol.	737.7	19.4	sl. sever	del. obl.	

Srednja večerajsna temperatura 12.4°, normale 14.0°.

Kdor veliko sedi in nima prilike, s pridnim izprehajanjem ali kakim športom delavnost želodeca p. speševati, mu je namestilo dobroznana Rogaska slatina »Templjev vrelec« z vinom, Styria vrelec čist pospešuje ték in prebavljenost želodeca.
1249 1-1

Zahvala.
Slavna posojilnica v Radovljici podarila je tukajšnjemu gasilnemu društvu znesek 30 K, za kar srčna zahvala!
Radovljica, 16. maja 1903.
Pavel Kristan,
t. č. načelnik.
675 1-1

686 1-1 **Zahvala.**
Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom bolezní in smrti svoje iskreno ljubljene hčerke, gospe
ANE SEUNIG
roj. **Pribil**
kakor tudi za številno spremstvo na zadnjem potu drage mi pokojnice izrekam vsem sorodnikom, znanec in prijatelj, posebno rodbinam Seunig-ovi in dr. Furlan-ovi, pri- srčno zahvalo.
Ljubljana, 16. maja 1903.
Ivana Pribil,
mat.

671 1-1

Tužnim srcem naznanjamo, da je umrla po dolgotrajni, zelo mučni bolezni iskreno ljubljena, nepozabljiva sestra, oziroma svakinja in teta, gospodična
Antonija Pavšlar
danes v četrtek, dne 14. t. mes., ob 11. uri po noči, previdena s svetimi zakramenti za umirajočo.
Pogreb predrage ranjce bo v nedeljo, dne 17. t. m., ob 4. uri popoldne.
Sveta maše zadušnice brale se bodo v župni cerkvi.
Kranj, dne 14. maja 1903.
Žalujejo ostali.
Venci se na željo pokojnice hvaležno odklanjajo.

Das XIX. Jahrhundert in Wort und Bild.
Politische und Kultur-geschichte, popolno nova, 80 zvezkov obsegajoča, krasno ilustrovana knjiga, ie za polovično ceno, t. j. **30 K, na prodaj.** 670 3-2
Več pové upravníštvo.
Proda se 667 3-2
iz proste roke dobro obiskana gostilna
v **Skofji Loki** na velikem trgu s pre-nočiščem za tučce ter z vsemi spadajočimi predmeti: hlevom za konje in velikim dvo-riščem. Tudi se oddajo zemljišča in travniki v **najem na petletno dobo.** Več se izvé pri gospej **Antoniji Jamar** v **Skofji Loki.**
Dvoje lepih stanovanj
je oddati 669 3-3
za termin **avgusta meseca**, eventualno eno že **1. junija** na **Dunajski cesti št. 60**, kjer se dajo pojasnila in odgovori na vprašanja.

Kupim za svoje zbirke star zlat denar in stare kolajne (medajle).
Nadporočnik **Novak**, vojaška bolnica v Ljubljani. 663 3-3

678 1-1
Mejnarodna panorama
v Ljubljani, Pogačarjev trg.
Fotoplastična umetnostna razstava
Danes, v soboto 16. maja
Zadnji razstavni dan
složno potovanje po **Londonu.**
V nedeljo 17. do 23. maja
Drugo velezanimivo potovanje po **Indiji.**
Te slike na steklo ugaajo vsakemu še tako razvajanemu očesu. Napravljene so nalašč le za mednarodno panoramo. Na vsakem prostoru se da regulirati dnevna in nočna svetloba
Odprto vsak dan, od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 9. ure zvečer

Najnižje cene. Največji izbor. 423 7

Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

MATTONIJEV GIESSHÜBLER
naravno alkalična kislina
najboljša dijetična in osve-žujoča pijača,
preskušena pri želodčnih in črevesnih ka-tarih, obistnih in mehurnih boleznih, ka-tero priporočajo največjavnejši zdravniki kot bistveno ~~in~~ podpiralno sredstvo ~~in~~ pri karlovovarijskem in drugih kopeliških zdravljenjih in kot poznejše zdravilo po 17 32 kopeljih v trajno porabo. (VII.)
Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn**, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastoj in franko.
V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.
Zaloga pri **Mihael Kastner-ju** in **Peter Lassnik-u** v Ljubljani.

Perje za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI,
Pred škofijo šte. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo. 571 5
Iščem učenca
ki ima veselje do trgovine. Sprejme se takoj. 665 3-3
Kje, pové upravníštvo »Slovenca«.

Zdravilnica in vodozdravilnica Kamnik na Kranjskem.
Krasna gorska lega, milo podnebje, ni ve-trovno. Zdravi se z vodo na vse načine, solčne in zračne kopeli, tudi z ogljikovo kislino se zdravi, z masažo, telovadbo in elektriko.
Zmerne cene. — Začetek sezone 15. maja.
Prospekte pošilja vodstvo.
476 10-7
Zdravnik voditelj:
Dr. Rudolf Raabe.

Za dobro idočo stavbeno in s cerkveno umetnostjo se bavečo
večjo obrt
v sredini Spodnjega Štajerja se radi razširjenja iste sprejme tihi
kompanjon
(kateri ni treba, da bil strokovnjak) s 16.000 do 20.000 K kapitala. Do-tični prevzame lahko knjigovodstvo. Vloženi denar je popolnoma osiguran. Ponudbe pod šifro »Podjetnost« na upravníštvo »Slovenca«. 586 3-3

Trgovina z železnino
Andr. Druškoviča
669 4-2 naslednik
Valentin Golob
Ljubljana Mestni trg št. 10.
Prične začetkom majnika razpošiljati znane najboljše »Krondiamant-kose« z garancijo za vsaki komad.

Dolgost	70	75	80	85 cm
Cena kron	2-40	2-60	2-80	3-—

Najfinejše Bergamaške osle od 60 vin. do K 1-—.
1 klepanje, angleškega jekla . . . K 2-40
1 kôsní oklep, navadni. » —10
1 kôsní oklep s ključem » —30
1 srp » —60

Prostovoljna razprodaja.
Prostovoljno se razprodajo v Ljubljani hiša v Kolodvorskih ulicah, v kateri se nahaja več let prav dobro obiskovana gostilna, gospodarska poslopja, njive, travniki in gozdi.
Nekatere parcele so vsled svoje ugodne lege pripravne za stavbišča.
Hiša je pripravna tudi za vsako drugo obrt.
Plačilo po dogovoru.
612 3-3
Pojasnila v pisarni g. dr. Albina Kapus, odvetnika v Kolodvorskih ulicah št. 35.

Otvoritev nove trgovine!
Uljudno naznanjam, da bodem z 11. t. m. otvoril v Šiški, ob glavni cesti poleg cerkve, hišna šte. 2 (v hiši gosp. Seidel-na)
špecerijsko trgovino
in prodajo moke na drobno in debelo.
Mer mi je na tem, da p. n. odjemalce vseskozi zadovoljim, bodisi glede kakovosti blaga, bodisi glede nizkih cen, upam, da bode p. n. slavno občinstvo moje dobro voljo upoštevati, ter moje prizadevanje postrezati z najboljšim in najfinejšim blagom, podpirati z najmnogobrojnejšim obiskom.
V nadeji, da mi izkažejo p. n. odjemalci svojo naklonjenost, bilježim z odličnim spoštovanjem
646 12-2
Makso Laurenčič.

Gostilna „Pod Gozdom“ na Dolenjski cesti.

Vabilo
k
otvoritvi gostilni-škega vrta
ki se vrši
nedeljo, dne 24. maja
s sodelovanjem slavne vojaške godbe c. kr. pešpolka šte. 27.
688 2-1
Gostilna „Pod Gozdom“ na Dolenjski cesti.
Začetek točno ob 3. uri po-poldan.
Vstopnina 10 kr.
Ob 6. uri se spusti veliki zrakoplov, v mraku se zažiga umetni ogenj in rakete.
Ob neugodnem vremenu se preloži veselica na binkoštno ne-deljo ob isti uri.
K mnogobrojni udeležbi va-bita najljubšeje
Josip in Antonija Plankar.

Priporočilo in zahvala!
Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem v svoji lastni hiši, **Zaloška cesta šte. 7**, nasproti deželne bolnice (preje pri Trškani) otvoril
gostilno
in se zahvaljujem vsem tistim gostom, ki so me »pri Sokolu« obiskovali, da bi me tudi za-naprej ne pozabili. Postregel bodem z najboljšim pristnim vinom raznih vrst ter z gor-kimi in mrzlimi jedili. Pripo-ročaje se v mnogobrojen obisk bilježim z odličnim spoštovanjem
Ivan Flegar,
preje »Sokolov« gostilničar pred Škofijo. 689

1357 26
ANTON PRESKER
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 16
se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne **duhovniške obleke** iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
— **izgotovljene obleke** posebno na haveloke v naj-večji izberbi po najnižjih cenah.
Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Vabilo

na

IV. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice
na Gojzdu

registrovane zadrage z neomejeno zavezo
kateri se bo vršil

v nedeljo, dne 24. maja t. l.
ob 3 uri popoldne

v župnišču na Gojzdu

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo.
2. Volitev načelstva.
3. Volitev nadzorstva.
4. Razni nasveti.

680 1-1

Načelstvo.

Učenec

14-15 let star, krepak in zdrav, poštenih
starišev se sprejme takoj v trgovino z
mešanim blagom na deželi. 681 4-1
Naslov pové upravništvo „Slovenca“.

Nov plug

jelezen, je za nizko ceno na prodaj,
— Več pove M. Jančigar, župnik v
Dobrnihah. 684 1-1

Deklica

siara 15 let, ki je dovršila 7. razred
dekliške šole s prav lepo pisavo, želi
ustopiti kot vajenka v dobro trgovino
z enojnim ali mešanim blagom.

Naslov je: Neža Župančič v Do-
brnihah, Dolenjsko. 685 1-1

Hiša je na prodaj

v nekem mestu na Kranjskem.
Stoji zraven farne cerkve. Je v
najboljšem stanu in vsa prenov-
ljena. Prav primerna bi bila za
kakega vpokojenega gospoda du-
hovnika ali tudi za trgovino.

Pogoji zelo ugodni. Več
pové uprav. „Slovenca“.

672 3-1

Dva mizarska pomočnika

in eden učenec

se sprejmeta v trajno delo pri Filipu
Lazarju, mizarskem mojstru na Jesenicah,
Gorenjsko. 683 3-1

Pri

„Zvezi kmet. zadrug za Štajersko“

popolniti je mesto

preglednika

Raiffeisenovih posojilnic, ter drugih kmetijskih zadrug.

Prosilci morajo biti večji udvadnega in dopičnega knjigovodstva, ter zmožni
nemškega in slovenskega jezika v besedi in pisavi.

Mesto se popolni proti službeni pogodbi in obestranski trimesečni odpovedi.

Plača znaša 2400 K na leto, in se povrnejo posebej potovalni stroški.

Prosilci imajo se obrniti pismeno do 4. junija t. l. na „Zveza kmetijskih zadrug
za Štajersko“ v Gradec (Mehlplatz 1.) ter navesti svoje študije znanosti, in dosedanje de-
lovanje.

Gradec, dne 11. majnika 1903.

687 1-1

Načelnik zadružne zveze.

Oddaja obrta.

Uljudno naznanjam svojim
p. n. večletnim zvestim na-
ročnikom, da sem svojo
20-letno graversko obrt pro-
dal gospodu

Antonu Černetu.

Zahvaljujoč se za vedno
mi izkazano prijazno na-
klonjenost, prosim blagovo-
lite meni izkazano zaupanje
prenesti na mojega nasled-
nika.

Z velespoštovanjem

Fran Pock.

676 1-1

P. n.

Z ozirom na gorenje na-
znanilo naznanjam, da sem
bil več let na Dunaju in v
Nemčiji v prvih tovarnah
mojega obrta, ter sem si v
teku časa pridobil dovolj
izkušnje, da zamorem izpol-
njevati v tej stroki mi stav-
ljene zahteve.

Obetajoč, da si bom pri-
zadeval zadovoljiti svoje ce-
njene naročnike v vsakem
oziru, se priporočam z vele-
spoštovanjem

Anton Černe, graver

Poljanska cesta št. 29.

Zavarovanja zoper škodo po toči spre-
jema po najnižjih cenah

Glavni zastop v Ljubljani Mestni trg št. 25

ogrsko-francoske zavarovalnice

„Franco Hongroise“

(ustanovljena l. 1879)

Škode se kulantno likvidujejo in točno plačujejo.

Iščejo se spretni in marljivi zastopniki in potovalci. 667 1-1

Vabilo

k

občnemu zboru

Konsumnega društva v Cerknici

registrovana zadruga z omejenim jamstvom
kateri se bo vršil

v nedeljo, dne 7. junija 1903

ob 3. uri popoldne

v dvorani hranilnice in posojilnice v Cerknici.

Dnevni red:

1. Poročilo predstojništva.
2. Predložitev in potrjenje računa za l. 1902.
3. Izvolitev treh članov predstojništva.
4. Izvolitev enega člana pregledovalnega odseka.
5. Prememba pravil.
6. Razni nasveti.

V Cerknici, dne 14. maja 1903.

674 1-1

Načelstvo.

Vabilo

na

OBČNI ZBOR

hranilnice in posojilnice v Cerknici,
registr. zadruga z neomejeno zavezo,

ki se vrši

v nedeljo, dne 1. junija 1903

ob 3. uri popoldne

v dvorani hranilnice in posojilnice.

o o

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva,
2. Potrjenje računa za l. 1902,
3. Volitev načelstva, računskega pregledo-
valca in njega namestnika.
4. Prememba pravil,
5. Razni predlogi.

Ako bi ne došlo ob določenem času zadostno
število društvenikov, se prične ob 1/4. uri drugi občni
zbor na istem prostoru in z istim dnevnim redom ne
glede na število navzočih članov.

V Cerknici, dne 14. maja 1903.

678 1-1

Načelstvo.

V najem se odda takoj

gostilna

in zraven spadajoče posestvo

v Spodnjem Otoku, pošta Radovljica. Go-
stilna se nahaja na lepem prostoru zraven
erarične ceste. Natančne pogoje daje pod-
pisani 683 3-1

Pavel Lavrenčič,

posestnik in gostilničar na Brezjah.

Vse vrste svežih mineralnih voda.

Velika trgovina mineralnih voda.

Glavna razpošiljatev za vse znane tu- in inozemske
mineralne vode, pastile s soljo i. t. d.

Mihael Kastner

Ljubljana, Kongresni trg.

679 3-1

Vse vrste svežih mineralnih voda.

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenečnimi uspehi izkušena in z jamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje. Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado. Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu 274 (41)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkóczy v Ljubljani, A. Rant v Kranji, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

Oglas.
Največja sedaj razširjena zaloga najimennejših in najbolj poljedelskih s novimi iznajdbami patentiranih strojev —
kakov: mlatilnic, slamoreznic, žitočistilnic, stiskalnic za sadje in grozdje, veternic, gepelnov i. t. d. se nahaja pri 575 4-3
Juani Homatič
v hiši št. 31 na Dunajski cesti t. j. na dvorišču mitnice,
Zaloga imenovitih strojev je tudi v Radovljici pri gosp. Franc Horošinu.

Med. dr. Jos. Traub-a želodčni prašek

Gastricin

zdravniško poskušen in potrjen.

Na tisoče ljudi se mora zaradi raznih bolezni v želodcu in črevah držati stroge zmernosti v jedi in pijači, kar jim greni življenje. Kdor rabi dr. Jos. Trauba želodčni prašek **Gastricin**, njemu taka dijeta kmalu postane brezpotrebna. Bolniki, kateri se želé utrditi po obilnejši rabi hrane, to po Gastricinu popolnoma dosežejo. Gastricin takoj pokaže učinek pri zgagi, pehanju, napenjanju, pri bolečinah v želodcu, pri krčih, bljuvanju, glavobolu usled prebavljanja; ako se pa rabi dalje časa, odstranja tudi zastarane bolezni v želodcu in črevah, kakor nobeno drugo sredstvo. — **Gastricin** ni čistilo, a vendar vrejuje telesno potrebo. Več povedo prospekti. — Gg. zdravnikom pošiljamo poskušnje.

V Ljubljani je naprodaj pri M. Mardetschlager-ja lekarni pri orlu in drugje.

Glavna zaloga je v lekarni Salvafor v Požunu.

Na debelo po medicinskih drožerijah.

Velika škatla 3 K, mala škatla 2 K, franko 20 in rekomand. 45 h več,

V novozgrajeni hiši v Sodnijski ulici med ogejskima hišama gg. Čudna in Hribarja, oddati je za
1. avgust
6 pritičnih prostorov za prodajalnice ali pisarne.
4 stanovanja s 4 in 6 sobami z vsem komfortom v I. in II. nadstropju.
3 stanovanja v III. nadstropju s 3 sobami.
8 stanovanj z 2 sobama v dvoriščnih traktih.
Pojasnita daje kamnosek Alojzij Vodnik.

Nič več telesnega zaprtja, ako se vživa

Zaloga: Dunaj, XVIII., Ladenburggasse 46. Prospekt brezplačno. — Pešiljatev za poskušnje: 12 kosov franko 3 K po povzetju. 72 52-14

Huss-ova pogača.

Priznано najboljša

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Električni obrat

176 14

Ilustrovani ceniki se dobé brezplačno.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vzenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsako vrsto cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene pa mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado-voljno prevzame. 918 26-19

St. 1945.

614 3-2

Razpis natečaja.

Na petrazredni o kr. rudniški ljudski šoli v Idriji je stalno popolniti

mesti dveh učiteljev in ene učiteljice

z dohodki IV. (četrtga) plačilnega razreda idrijskega učnega osebja, t. j. z letno plačo 1000 K, aktivitetno doklado letnih 200 oziroma 160 K ter s pravico do šest petletnic po 100 oziroma 80 K.

Lastnoročno pisane in po predpisih opremljene prošnje z dokazili učne sposobnosti za ljudske šole z nemškim in slovenskim učnim jezikom je predpisanim službenim potom tekom štirih tednov

pri podpisnem o. kr. rudniškem ravnateljstvu vložiti.

C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji,

dné 1. majnika 1903.

Električno strokovno obvestilo.

Prečastiti duhovščini in sl. občinstvu uljudno naznanjam, da izvršujem s oblastvenim dovoljenjem vsa za vpeljavo električne razsvetljave potrebna dela ter opozarjam na svojo izredno veliko in krasno zalogo

vsakovrstnih svetil in za električno

razsvetljavo potrebnih predmetov.

Prenavljam oziroma prenarejam stare lestence, svetila idr. strokovno pravilno za električno luč po zelo nizkih cenah. — Vsaka stvar bode montirana v moji delavnici in preiskušena tako, da mestni montér ne bode imel drugega posla, kakor predmet zvezati z električnim tokom, kar bode lahko izvršil v najkrajšem času.

Za svetila, katera bodo montirana v moji delavnici, jamčim tekom enega leta, v katerem času tudi event. popravila brezplačno izvršujem.

Največja in najlepša zaloga cerkvene posode in orodja.

Nadejajoč se zdatnih naročil beležim velespoštovanjem

Leopold Tratnik,

pasár in založnik predmetov za električno razsvetljavo v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27.

484 10

588 2-2

E 61/3

2

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 29. aprila 1903 opravilna številka $\frac{E\ 61/3}{2}$ se prodajo dné 19. in 20. maja 1903 dopoldne ob 9. uri na

javni dražbi:

štacunsko blago, živila in les v Dragi šte. 30, 118 švelerjev na kolodvoru v Zatičini, 62 smrekovih tramov v Lavrinovi hosti pri Glogovci, več hrastovih hlodov in švelerjev na kolodvoru v Radohivasi, 4200 m³ smrekovega lesa in lubja v Šimanovi hosti in v hosti „Grm“ pri Radohivasi ter na Končinovi žagi v Gorenjivasi ležeči les in parketi.

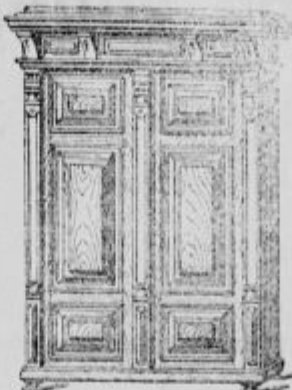
Reči se smejo ogledati dne 19. in 20. maja 1903 v času med 8. in 9. uro dopoldne v Dragi šte. 30, na Zatiškem kolodvoru, v Gorenjivasi in v Radohivasi.

C. kr. okrajna sodnija Višnjagora, oddelek II.,

dne 29. aprila 1903.

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane sobne oprave iz suhega lesa, solidno izgotovljene, po lastnih in predloženih vzorcih.

Velika zaloga raznovrstne izdelane oprave za salone, spalne in jedilne sobe je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih. — V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Arhar, načelnik.

Angeljnovo milo Marzeljsko (belo) milo

z znamko

449 104-14

sta najbolj koristni

štedilni mili

za hišno rabo.

Dobivate jih po specerijskih štacunah!

Pavel Seemann

izdelovatelj mila

in čebelno-voščenih sveč

v Ljubljani.

Varstvena znamka: Sidro.

LINIMENT. CAPSICI Comp.

iz lekarne Richterjeve v Pragi.

priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po K 80, K 140 in K 200 v vseh lekarnah. Zahteva naj se to

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot prístni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elisabethstrasse 5.
1146 34-29

Zdravilišče Toplice

542 8-2

na Kranjskem, postaja dolenske železnice: Straža — Toplice.

Akratovrec 35° C. zdravljenje s pitjem in kopanjem. Izredno dobro pri protinu, kolenici, ishias, neuralgiji, kožnih in ženskih boleznih. Veliko kopalnice — posebne in barske kopeli. Z vsem komfortom oskrbljena stanovanja, društvene in igralne sobe. Zdravo podnebje, gozdi v okolici. Dobra in cena restavracija.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Prospecte in odgovore na vprašanja daje brezplačno oskrbništvu kopalnice

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradan št. 9

priljubljen slav. občinstvu in pred. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 36 52-20

Lastni izdelek.

Ceniki franco in brezplačno.

Dobro navadno vinsko žganje za delavce

liter za 28 kr.

641 5-2 (zunaj mesta), ter fini špirit po najnižji ceni se dobi pri

M. Spreitzer-ju

Ljubljana, Stari trg.

Za bolne, malekrvne, prebolnike, dame, otroke itd.

Maltoferrochin

Malto-China-Malaga vino z železom.

Maltochin, China-Sherry
1/2 steklenica K 3 — 1/2 steklenice K 60h;

MALTO-CONDURANGO
Malto-Pepsin
1/2 steklenica K 4 — 1/2 steklenice K 20.

Ko naravnem vrenju z dostavkom drožij južnih vin z najboljšim ječmenovim sladom napravljena neprekosljiva dijetelčna vina

Od zdravniških veljav kot najboljša spoznanja. Moogo priporočilnih pisem zdravnikov. Prva odlikovanja v Parizu, Pragi, Bruselju, Amsterdamu in nedavnej na dunajski razstavi pijač. 334 12-9

Naprodaj v vseh lekarnah

MALAGA - SHERRY - VERMOUTH
sladni samotok, kar najceneje.

Ceniki in vzorci na željo franco.

Prvo vinsko vrenje in hramovje

SVATEK & Co.
Praga-Smihov, nasproti zahodn. kolodv. 851.

Gosp. pekovskim mojstrom!

Uljudno opozarjam na ječmenov izvleček z imenom

„Maltosen“,

kateri je najboljši pridevek k drožem, da testo veliko lepše izhaja, bolje naraste in lepo rumeni. Tako se že pri kurjavi toliko prihrani, kolikor maltosen stane. Svojo dobroto pokaže maltosen zlasti pri mehkem testu in hladni vpljavi. Ker tovarnar za maltosen nima za Kranjsko potovalca, imam ga jaz vedno v zalogi in ga pošiljam vsak dan po poštne povzetju po 5 kg, po 90 h kg brez poštnine. Maltosen je obliki moke in se ne pokvari, ako leži; zatosi ga lahko vsak večjo množino naroči. Na domu stane 1 kg 90 h, 5 kg skupaj pa po 84 h kg.

Priporočam tudi lastne iznajdbe

pečna vrata,

katera so tako pripravna pri delu in zelo trpežna. Pri rabi mojih vrat ni treba pri pravljanju peči nikoli zida podirati, s čemur se prihrani veliko dela in zidarskega materiala. Ta vrata jako dobro ohranijo par. Posebno dobro služijo ob pečenju potic.

Gospodom pekovskim mojstrom priporočam tudi najboljše

opeko za pečni tlak,

katera je trpežna in zelo lepo peče. Pri velikih pekarijah jamčim za njo dve leti, pri malih pa štiri leta z enkratnim obrnilom. Ne ubije se nobena, samo nekoliko se obrabi. Komad (30 cm², 5 cm debela) stane jedno krono. V zalogi ima to opeko Vidic in Co. v Ljubljani, a tudi jaz sprejemam naročila na njo. Zarad nenavadne njene trpežnosti je ta opeka, čeravno nekoliko višje v ceni vendar ceneja kakor vsaka druga navadna.

Vsa naročila točno izvršujem. — Z odličnim spoštovanjem se Vam priporoča vaš sodrug

466 3

IVAN ŽAGAR, v Ljubljani, Dunajska cesta 7.

Jako važno za vsakega kolesarja.

Predno se kateri nameni kupiti kolo, naj ne pozabi si ogledati ali vsaj naročiti cenik pravih

Puch koles

katerih zastopništvo ima gospod

FRANC ČUDEN

v Ljubljani.

Isti priporoča posebno kolo s prostim tekom z zavoro v zadnjem kolesu, (Freilauf mit Hinterradbremse.)

Za vsako Puch kolo se jamči dve leti.

V zalogi nahajajo se še razni modeli različnih tovarn od glid. 75 — dalje.

Ceniki zastoj in poštnine prosto. 550 4

Jako važno za vsakega kolesarja.

Na najvišje povelje Nj. c. in kr. apost. Veličan.

XXXV. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene tustranske države

Ta denarna loterija,

edina v Avstriji postavno dovoljena, ima 18.397 gotovih dobikov v gotovem denarju v skupnem znesku 506.880 kron.

Glavni dobitnik znaša

200.000 kron

v gotovem denarju.

Žrebanje neprekljicljivo 18. junija 1903.

Jedna srečka 4 krone.

Srečke so dobiti na Dunaju pri uradu za državne loterije, III., Vordere Zollamtstrasse 7, po loterijah, trafikah, pri davčnih, poštinih, brzojavnih in železničnih uradih ter v menjalnicah itd. — Načrti za žrebanje brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštine prosto.

C. kr. vodstvo državne loterije.

146 10-4 Oddelek za državne loterije.

Dražba.

Na Laborah pri Stražišču, okraj Kranj, prodalo se bo na prostovoljni dražbi dne 19. in 20. maja t. l. naslednje: hiša v Kranju št. 121, na Laborah in v Drulovki tri hiše z vrtom, potem veliko njiv, travnikov in gojzdov.

Več se izve pri posestniku Jan. Stare na Laborah. 648 2-2

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista priznanašala niti evropski ceni ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

glid. 6.60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
 - 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada.
 - 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
 - 12 kom. amer. pat. srebrnih kavniških žlic;
 - 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
 - 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
 - 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
 - 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
 - 1 kom. cedilnik za čaj;
 - 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.
- 42 komadov skupaj samo **glid. 6.60.**

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo glid. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni **glid. 6.60.** Američansko pat. srebro je znano, je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 380 10-8

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju,

ali če se znesek naprej vposlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljivo krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamil Böhme, okrožni in tovarniški zdravnik.

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

Patent

FRANC DOLENC

v Ljubljani, Marijin trg pri frančiškanski cerkvi.

P. n.

Slavnemu občinstvu priporočam svojo veliko zalogo manufakturnega blaga, obstoječo iz raznovrstnega sukna, modnih štofov in kamgarnov za moške obleke. — Vsakovrstnega modnega in perilnega blaga za damske obleke najnovejših vzorcev. — Izvrstne cvilhe za matrace in posteljno opravo, in posebno dobro blago za rjuhe, namiznih prtov in brisalk. — Veliko izbero tepihov, zaves in preprog, vse po najnižjih cenah.

S spoštovanjem

Franc Dolenc.

553 10-4

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečistite gospode prosim, da se blagovolite pri naročilih ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenje postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 691 52-50

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

110 95-50

4¹/₂ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon števil. 57.

V nobenem slovenskem domu, zlasti ne v slovenskih društvenih dvorinah se ne sme pogrešati

Prešernove sohe

Ista je uzorno delo, izdelana v velikosti 42 cm, ter stane samo 7 Kron.

Doprsni kip

Janko Kersnika

25 cm velik, brez podstavka, za 3 Krone.

V velikosti 22 cm po K 1-80 — s podstavkom — kipca

Simona Gregorčiča in Jenko-ta.

Zabojčke računim za lastno ceno.

Vsa čitalniška, bralna, ognjeasna in druga društva opozarjam na ugodno priliko, da okrasé svoje domove z domačimi umotvorci, in vabim prav vljudno k naročbi

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem in pisarniški potrebščinami

645 3-2

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2.

Darila za birmance.

Največjo zalogo in najnižje cene švicarskih ur, zlatnine in srebrnine na drobno in debelo ima

603 8-4

Franc Čuden

v Ljubljani, Mestni trg,

urar, trgovec, delničar prve švicarske zadruge tovarn ur „Union“, zalagatelj c. kr. dolenske železnice.

Nekaj predmetov iz cenika, ki se na zahtevanje pošilja brezplačno:

Št. 422. Zlati double-uhani gld 1.50
Zlati, 14 kar. gld. 3.50.

Št. 472. Prstan, novo zlato gld. 2.30 do 2.80
Zlato, 14 kar gld 5 do 6.50

Št. 435. Zlati double-uhani s 0 kr. do gld. 1.20.
Zlati, 14 kar. gld. 2.60-3.40

Št. 290. Srebrna cil.rem. ura s 6 kamni gld. 4.75 do 5.50.

Št. 302. Zlata cil.rem. ura z 10 kamni in dvojnimi pokrovom gld. 25 do 30 do 32

Št. 293. Srebrna cil.rem. ura z 10 kamni gld. 9 do 11.

Št. 430. Zlati uhani, 14 kar. s 10 m kamnom in perlami gld. 4-6.

Štev. 381. Srebrn obesek 30 do 40 kr.

Št. 437. Zlati double-uhani gld. 1.15
Zlati, 14 kar., močni gld. 3 do 3.80.

Resnično!

pomaga velikansko kot nedosežen uničevalec mrčesov

Kupuj pa „le v seklenicah“.

V Ljubljani pri gospodih:

507 10-3

Ivan Fabian, naslednik Anton Korbar	Anton Ječminek A. Kanč, drog. C. Karinger	Jožef Kordin Anton Krisper Peter Lassnik	P. Mencinger Ivana Perdana naslednik	Viktor Schiffer M. Spreitzer Anton Stacul	Ferd. Terdina J. Tonich Uradniško-konsumno-društvo
F. Groschl C. C. Holzer Ivan Jebačin	Mihael Kastner Edmund Kavčič Kham & Murnik	J. Lenček Karol Lexander A. Lilleg	Karol Planinšek I. Mehle A. Sarabon	Fran Stupica M. E. Supan A. Sušnik	
Bled: O. Wölfling, P. Homan. Ormoj: A. Lakner, K. Müller B. Schweiger, A. Zure.		Krško: F. H. Aumana sin, R. Engelsberger.		Radovljica: L. Fürsager, Friderik Homann, Oton Homann	
Draga: P. S. Turk.		Litija: Lebinger & Bergmann. Lož: F. Kovač.		Godražica: Ivan Levstik.	
Hrib: A. Bučar, Fran Kovač.		Mirna: Jos. Schuller.		Škofja Loka: E. Burdych, M. Zigon.	
Idrija: A. Jelenec, J. Septaves.		Mokronog: J. Errath, B. Sbil pri Škofu.		Šiška: J. C. Juvancič.	
Kamnik: Anton Pintar, Fran Subelj.		Novo mesto: Küssel & Končan, Adolf Pauser.		Travniki: G. Bartol.	
Kočevje: Fr. Loy, P. Petsche, J. Röthel, Matija Kom, Fran Schleimer.		Polhov Gradec: I. A. Leben.		Trebnje: J. Petrovič, I. Zernatto.	
Kostanjevica: Alojzij Gač.		Postojna: K. Ceferin, Anton Ditrich, G. Pikel.		Trilj: Fr. Raitharek.	
Kranj: Fr. Dolenc, Vilj. Killer, Adolf Kreuzberger, Jan. Majdič, Karol Šavnik, lekarnar pri sv. Trojici.		Radeče: J. Haller, J. Trepečnik, I. občno radeško konsumno društvo.		Velike Lašče: F. M. Doganoc.	
				Vipava, Vrhopolje: Fr. Kobal.	
				Vrhnika: M. Briley.	
				Zagorje: R. E. Mihelčič, Jan. Müller sen.	
				Žužemberk: Jakob Dereani.	